

Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ

5600 Békéscsaba, Ady Endre u. 30-34.

Telefon: 06 (66) 540-394

Fax: 06 (66) 540-399

E-mail: eszibcs@invitel.hu, www.bkeszi.hu

**Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás
Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ**

ALAPSZOLGÁLTATÁSOK SZAKMAI PROGRAMJA

*Elfogadva Békéscsaba és Térsége Többcélú
Önkormányzati Kistérségi Társulási Tanácsa
.....számú KTT. határozatával*

Tartalomjegyzék

I.	Az intézményre vonatkozó általános adatok.....	3
II.	Tanyagondnoki szolgáltatás	5
1.	A szolgáltatás célja, feladata	5
2.	A biztosított szolgáltatások köre.....	6
3.	Az ellátandó célcsoport jellemzői	7
III.	Étkeztetés	7
1.	A szolgáltatás célja, feladata	7
2.	A biztosított szolgáltatások köre.....	8
3.	Az ellátandó célcsoport jellemzői	8
4.	A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége.....	8
5.	Az ellátás igénybevételének módja	9
IV.	Házi segítségnyújtás.....	10
1.	A szolgáltatás célja, feladata	10
2.	Az ellátandó célcsoport jellemzői.....	10
3.	A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége.....	11
4.	Az ellátás igénybevételének módja, feltételei.....	12
V.	Támogató szolgáltatás.....	13
1.	A szolgáltatás célja, feladata	13
2.	Az ellátottak köre.....	14
3.	A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége.....	14
4.	Az ellátás igénybevételének módja	16
VI.	Nappali ellátás	16
1.	A szolgáltatás célja, feladata	17
2.	A szolgáltatást igénybe vevők köre.....	17
3.	A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége.....	17
4.	Az ellátás igénybevételének módja	19
VII.	Demens személyek nappali ellátása	19
1.	A szolgáltatás célja, feladata	19
2.	Az ellátandó célcsoport jellemzői	20
3.	A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége.....	20
4.	Speciális foglalkoztatási módszerek:	22
5.	Az ellátás igénybevételének módja, feltételei.....	25
VIII.	Fogyatékos személyek nappali ellátása	26
1.	Ellátási területe	26
2.	Ellátást igénybe vevők köre, jellemzői.....	27
3.	A szolgáltatás célja, feladata	28
4.	A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége.....	28
5.	Az ellátás igénybevételének módja	30
6.	A szolgáltatásért fizetendő térítési díj	30
IX.	Szenvedély betegek nappali intézménye	31
1.	A szolgáltatás célja, feladata	31
2.	A szolgáltatást igénybe vevők köre.....	32
3.	Az ellátandó célcsoport jellemzői	32
4.	A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége.....	32
5.	A szolgáltatás igénybevételének módja, feltételei	33
6.	Az ellátás igénybevételének módja	35
X.	Az intézmény a hatékony szakmai munka érdekében kapcsolatot tart.....	36
XI.	A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja.....	37
XII.	Az ellátottak és a szociális szolgáltatást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	37
XIII.	Gondozási dokumentáció	38
XIV.	Az intézményi jogviszony megszűnése.....	39
XV.	Térítési díj fizetés szabályai	39

I. Az intézményre vonatkozó általános adatok

Az intézmény neve:

Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ

Az intézmény székhelye:

5600. Békéscsaba Ady Endre utca 30-34.

Az intézmény fenntartója:

Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás

5600. Békéscsaba Szent István tér 7.

Az intézmény az Alapító Okiratban meghatározottak értelmében 14 telephelyen biztosít alapszolgáltatást. A Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ Alapító Okiratában, Szervezeti és Működési szabályzatában, valamint működési engedélyeiben a Szociális törvény végrehajtása érdekében meghatározott **alpdfeladata és célja:**

egymásra épülő gondozási rendszerében Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás közigazgatási területén élők részére személyes gondoskodás biztosítása alapszolgáltatás keretében:

- falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- támogató szolgáltatás
- nappali ellátás
 - o időskorúak
 - o demens személyek
 - o fogyatékos személyek
 - o szenvedélybetegek részére

Működési feltétel:

A Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ rendelkezik Alapító Okirattal, Szervezeti és Működési Szabályzattal, Szakmai Programmal, a nappali ellátást biztosító gondozási egységek Házirenddel, a foglalkoztatottak munkavégzésére vonatkozó munkaköri leírásokkal, és az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletben meghatározott valamennyi szabályzattal.

A fent leírt dokumentumok folyamatos karbantartása, a jogszabályi változások naprakész követése a jogszerű és szakszerű működés érdekében kiemelten fontos feladat.

Az alapszolgáltatások határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkeznek.

A Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ alapszolgáltatást biztosító telephelyei:

Sorszám	Telephely	Biztosított szolgáltatások
1.	Orosházi Úti Idősek Klubja Békéscsaba, Orosházi út 94-96. 66/441-188	Étkeztetés Nappali ellátás - Időskorúak nappali ellátása - Demens személyek nappali ellátása
2.	Deák Utcai Idősek Klubja Békéscsaba, Deák u. 3. 66/325-428	Étkeztetés Nappali ellátás - Időskorúak nappali ellátása - Demens személyek nappali ellátása - Fogyatékos személyek nappali

		ellátása
3.	Sarkantyú utcai Idősek Klubja Békéscsaba, Sarkantyú u. 2. 66/326-153	Étkeztetés Nappali ellátás - Időskorúak nappali ellátása - Demens személyek nappali ellátása - Fogytékos személyek nappali ellátása
4.	Kossuth Utcai Idősek Klubja Békéscsaba, Kossuth u. 2. 66/-431-285	Étkeztetés Nappali ellátás - Időskorúak nappali ellátása - Demens személyek nappali ellátása
5.	Kazinczy Utcai Idősek Klubja Békéscsaba, Kazinczy u. 2/1. 66/328-401	Étkeztetés Nappali ellátás - Időskorúak nappali ellátása - Demens személyek nappali ellátása - Fogytékos személyek nappali ellátása
6.	Mokry Utcai Idősek Klubja Békéscsaba, Mokry u. 14. 66/323-461	Étkeztetés Nappali ellátás - Időskorúak nappali ellátása - Demens személyek nappali ellátása - Fogytékos személyek nappali ellátása
7.	Jázmin Utcai Idősek Klubja Békéscsaba, Jázmin u. 1. 66/433-270	Étkeztetés Nappali ellátás - Időskorúak nappali ellátása - Demens személyek nappali ellátása
8.	Fövényes Utcai Idősek Klubja Békéscsaba, Fövényes u. 1/a. 66/459-344	Étkeztetés Nappali ellátás - Időskorúak nappali ellátása - Demens személyek nappali ellátása - Fogytékos személyek nappali ellátása
9.	Bartók Béla úti Idősek Otthona Békéscsaba, Bartók Béla út 12. 66/430-062	Szenvedélybetegek nappali Intézménye
10.	Ady Endre utcai telephely Békéscsaba, Ady Endre u. 30 – 34. 66/540-394	Támogató szolgáltatás Házi segítségnyújtás
11.	Csabaszabadi telephely Csabaszabadi, Apácai u. 2. 66/248-049	Étkeztetés Házi segítségnyújtás Nappali ellátás - Időskorúak nappali ellátása - Demens személyek nappali ellátása - Fogytékos személyek nappali ellátása
13.	Kétsopronyi Idősek Klubja	Tanyagondnoki szolgáltatás

	Kétsoprony, Ady E. u. 5. 66/246-387	Étkeztetés Házi segítségnyújtás Támogató szolgáltatás Nappali ellátás - Időskorúak nappali ellátása - Demens személyek nappali ellátása
14.	Telekgerendási Idősek Klubja Telekgerendás, Dózsa Gy. út 13.	Étkeztetés Házi segítségnyújtás Támogató szolgáltatás Nappali ellátás - Időskorúak nappali ellátása - Demens személyek nappali ellátása
15.	Szabadkígyós	Támogató szolgáltatás
16.	Újkígyós	Támogató szolgáltatás

Ellátási típusok együttműködésének rendje:

A különböző ellátási formák a szolgáltatások minőségére és mennyiségére tekintettel differenciáltak, egymásra épülők és átjárhatók. Az intézményvezető az igénybe vevő állapotának megfelelően biztosítja a szociális szolgáltatások igénybevételét a személyes gondoskodás keretében. Egy időben több szolgáltatás is nyújtható.

II. Tanyagondnoki szolgáltatás

A tanyagondnoki szolgáltatás biztosítása Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás keretében Békéscsaba Megyei Jogú Város és Kétsoprony község közigazgatási területén élő lakosság részére Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ működtetésében történik.

1. A szolgáltatás célja, feladata

Célja:

A szociális biztonság megteremtése, a közlekedési és egyéb települési hátrányok csökkentése. A közigazgatási területén élők számára a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése.

Feladata:

Az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

Működési feltétel:

A tanyagondnoki szolgálat működési engedélye határozatlan időre szól.

Tárgyi feltételek:

A tanyagondnoki szolgálat rendelkezik gépkocsival, mely gyermekek szállítására is alkalmas. A gépkocsi karbantartásáért, megfelelő műszaki állapotban tartásáért a tanyagondnok felel.

Személyi feltételek:

Munkakör	Jogszabályi előírás	Meglévő létszám
tanyagondnok	2 fő	2 fő

Megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek.

A tanyagondnoki szolgálat keretében végzett tevékenység szervezésével és biztosításával kapcsolatos feladatokat Kétsopronyban a csoportfelelős, Békéscsabán a Deák utcai telephely csoportfelelőse látja el. A tanyagondnokok szakmai felettese az alapszolgáltatások vezetője.

Helyettesítések rendszere:

Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltak szerint történik. Az intézményben folyó munkát a dolgozók időleges vagy tartós távolléte nem akadályozza. A dolgozók távolléte esetére a helyettesítés rendszerének kidolgozása, az intézmény vezetőjének illetve felhatalmazása alapján az adott szervezeti egység vezetőjének feladata. A helyettesítéssel kapcsolatos, egyes dolgozókat érintő konkrét feladatokat a munkaköri leírásokban rögzítjük. Az integrált intézményi megoldás lehetővé teszi a szolgáltatást végzők változó munkahelyen történő alkalmazását.

2. A biztosított szolgáltatások köre

- személyszállítás a közigazgatási területeken
- információnyújtás
- tanyagondnoki szolgálat részt vesz az alapszolgáltatási formák biztosításában
- igény szerint napi egyszeri meleg ételt szállít az igénybevevők részére
- szükség szerint a házi segítségnyújtásban a gondozókat eljuttatja az ellátásban részesülőkhöz
- az évszakhoz kötődő teendők: fűnyírás, tüzelőbekészítés, tüzelő rendelés, hó eltakarítás,
- orvosi rendelőbe szállítás, házi orvos-, szakorvoshoz jutás segítése
- gyógyszeríratás
- bevásárlás
- gyermekek szállítása közoktatási intézménybe
- ügyintézésben való részvétel
- nappali ellátást nyújtó telephelyre, rendezvény, kulturális eseményre való eljuttatás
- az önkormányzat által nyújtott információ áramlásának biztosítása, plakát kifüggesztése a tanyasoron

A biztosított szolgáltatások rendszeressége

<i>Havi rendszerességű feladatok</i>	<i>Heti rendszerességű feladatok</i>	<i>Napi rendszerességű feladatok</i>	<i>Eseti jellegű feladatok</i>
Orvoshoz szállítás	Bevásárlás	Étel kiszállítása	Adományok szétosztásában való szállítás.
Gyógyszer felíratása, kiváltása, kiszállítás.	Klubdélutánra, hímzőszakkörre történő szállítás		Személyszállítás
Kulturális rendezvényekre, (farsang, gyertyagyújtás, anyák napja) utazáshoz történő szállítás	Fűnyírás, hó eltakarítása, szükség szerint	Tüzelő bekészítés, salakolás,	Információ közvetítése
nagy bevásárlás helyi szinten	Információ közvetítése a tanyán élők számára, személyesen, illetve plakát ragasztása		Jelzőrendszeres riasztás esetén ügyeletes gondozónő szállítása
Csekk befizetése			Ügyintézés

3. Az ellátandó célcsoport jellemzői

A szolgáltatást igénybe vevők nehezen megközelíthető lakóhelyeken élnek, akik idős, megromlott egészségi állapotú emberek, valamint kisgyermekes, gépjárművel nem rendelkező családok, akiknek mindennapjait megnehezíti lakóhelyük elszigeteltsége. A tömegközlekedési eszköz a főútvonaltól távolabbi tanyasorokon élőknek nehezen megközelíthető.

Az ellátás igénybevételének módja, feltételei

Az ellátások igénybevétele önkéntes, a kérelmező (és/vagy törvényes képviselője) a Kistérség közigazgatási területén működő nappali ellátás csoportfelelősénél, illetve a tanyagondnoknál jelzi a szolgáltatás iránti igényét. A kérelem benyújtása a csoportfelelősnél történik, döntése alapozza meg az ellátás biztosítását.

A szolgáltatást igénybe vevő a személyszállítás időpontját, az intézmény munkatársával, illetve a tanyagondnokkal személyesen, vagy telefonon egyeztetni.

Az igénybevételi eljárás rendje:

Az igénybevételi eljárást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet szerint végezzük, az előírt dokumentációs rendszer alkalmazásával.

A szolgáltatásért fizetendő térítési díj:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 115./A §. értelmében a tanyagondnoki szolgáltatást térítésmentesen biztosítjuk.

III. Étkeztetés

Az étkeztetés biztosítása Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás közigazgatási területén élő lakosság részére a Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ keretein belül a nappali ellátást nyújtó telephelyekről történik.

1. A szolgáltatás célja, feladata

Célja:

A Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás településeinek közigazgatási területén élő időskorú és szociálisan rászorult lakosság részére személyes gondoskodás biztosítása.

Feladata:

A személyes gondoskodás keretében az igénylő kora, egészségi és pszichés állapota, illetve szociális helyzetének megfelelő komplex, személyre szóló ellátás.

Tárgyi feltételek:

Az étel helyben fogyasztása esetén biztosítjuk a telephelyen belül a szolgáltatást igénybe vevők számának megfelelően az étel elfogyasztására alkalmas helyiséget, a kézmosási lehetőséget, nemenként elkülönített illemhelyet, evőeszközöket és étkezésletet.

A HACCP minőségbiztosítási rendszer előírásait minden tálalókonyhára nézve kötelezően biztosítjuk és betartjuk.

Személyi feltételek:

A feladatok ellátását az intézményvezető az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 2. és 3. számú melléklete szerint biztosítja.

A szakképzett dolgozókról a Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet működési nyilvántartást vezet. Az intézmény vezetője gondoskodik a működési nyilvántartás folyamatos karbantartásáról, az intézmény a bejelentési kötelezettségeinek eleget tesz, valamennyi szakképzett munkatársa szerepel a nyilvántartásban.

Az étkeztetés szolgáltatás feladatait, a nappali ellátást nyújtó telephelyeken alkalmazásban álló gondozók végzik el.

2. A biztosított szolgáltatások köre

- az étel kiszolgálása, egyidejű helyben fogyasztása
- az étel elvitele
- az ételnek az igénybevevő lakására történő kiszállítása szükség szerint.

Az étel elvitele esetén, a folyamatos napi étkeztetés biztosításához ételhordó készlet szükséges, melyet, a szolgáltatást igénybe vevőnek kell megvásárolni,- diétás étkeztetés esetén három ételhordó készlet szükséges.

Szükség esetén az étel házhoz szállítása 12.⁰⁰ – 14.⁰⁰ óra között történik.

3. Az ellátandó célcsoport jellemzői

Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás településeinek közigazgatási területén 70. életévet betöltött időskorú és/vagy egészségügyi állapota, fogyatékosága, pszichiátriai vagy szenvedélybetegsége, hajléktalansága miatt rászorult személyek ellátását biztosítjuk, a helyi rendeletben szabályozottak szerinti igazolt rászorultság esetén.

4. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A feladatellátás szakmai tartalma:

Az étkeztetés keretében főétkezésként napi egyszeri meleg ételt biztosítunk azon rászorultak számára, akik azt - önmaguknak, illetve eltartottjaiknak tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

Ha az étkezésben részesülő személy egészségi állapota indokolja - a házi orvos javaslatára - diétás étkeztetést biztosítunk.

Az igénylő szociális helyzetének feltárása után, a megállapított szociális rászorultság szerint biztosítjuk az étkeztetést.

A feladatellátás módja:

Az igénybevételi eljárást a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybeviteléről szóló 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet szerint végezzük, az előírt dokumentációs rendszer alkalmazásával.

A szolgáltatás formája:

Az étkeztetést biztosítjuk helyben fogyasztással, elvitellel, szükség esetén kiszállítással.

Az étkeztetésről a csoportfelelős Étkeztetésre vonatkozó igénybevételi naplót vezet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendeletének 4. számú mellékletében előírtaknak megfelelően.

Az ellátás igénybevitelének rendszeressége:

Az étkeztetés biztosítása a nappali ellátást nyújtó intézményekből történik azok nyitva tartási idején belül.

A folyamatos ellátás biztosítása érdekében szombaton, vasárnap és ünnepnapokon nyújtják az étkeztetést a következő telephelyek az alábbi nyitva tartás szerint:

10⁰⁰ órától - 14⁰⁰ óráig,

- Sarkantyú Utcai Idősek Klubja (Békéscsaba, Sarkantyú u. 2.)
- Kazinczy Utcai Idősek Klubja (Békéscsaba, Kazinczy u. 2/1.)
- Deák Utcai Idősek Klubja (Békéscsaba, Deák utca 3.)
- 10-16 óráig Szenvedélybetegek nappali intézménye (Békéscsaba, Bartók Béla út 12.)

Az étkeztetést igénybevevőknek lehetőségük van a nyitvatartási időben a nappali intézmények által nyújtott bármely szolgáltatást igénybe venni.

A szolgáltatást igénybe vevők étkezési rendje:

Az ételszállító gépkocsi érkezési idejétől függően, naponta 11. ³⁰ - 14. ⁰⁰ óra között történik a szolgáltatást igénybe vevők étkeztetése.

- Elsőként a házi segítségnyújtásban részesülők ebédjének kiadagolása történik, hétköznapokon.
- Tizenkét óra körül a helyben étkező, nappali ellátást igénybe vevőinek ebédjét szolgálják fel. Amennyiben az ellátott otthonában kívánja elfogyasztani az ebédjét, akkor kiadagolják részére, a magával hozott ételhordóba.
- Végül a helyben étkezők ebédeltetésével párhuzamosan az étkeztetésben részesülő szolgáltatást igénybe vevők ebédjét adagolják ételhordókba a gondozók.

HACCP minőségbiztosítási rendszer:

A minőségbiztosítási rendszer célja, hogy az élelmezési tevékenység során felhasznált nyersanyagokat, és a készélt/terméket megóvjuk minden olyan fizikai, kémiai, biológiai veszélytől, mellyel a fogyasztók egészségkárosodását okozhatjuk.

A rendszer bevezetése valamennyi telephelyen kötelező előírás volt, betartását a Békéscsabai Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete ellenőrzi.

Felmérésre került minden tálalókonyha és főzőkonyha jelenlegi állapota és tárgyi eszközei, a különböző munkafolyamatok, tevékenységek, majd ennek függvényében készítették el telephelyekre szólóan a HACCP – kézikönyveket.

A munkatársak kötelező továbbképzésen vettek részt, ahol széleskörű tájékoztatást kaptak a betartandó szabályokról. A továbbképzéseket a jogszabályi változások követése miatt évente rendszeresen megtartjuk.

Bevezetésre kerültek a napi rendszerességgel vezetendő nyomtatványok, melyeket fegyelmezetten vezetnek a munkatársaink.

5. Az ellátás igénybevételének módja

Az ellátások igénybevétele önkéntes, a kérelmező (és/vagy törvényes képviselője) a területileg illetékes Idősek Klubja csoportfelelősénél jelzi a szolgáltatás iránti igényét, szóban vagy írásban. A kérelem benyújtása ugyan ezen a módon történik, a rászorultság feltételek vizsgálatát követően, azt megalapozó döntés teszi lehetővé az ellátás biztosítását.

Az igénybevételi eljárás rendje:

Az igénybevételi eljárást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló a 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet szerint végezzük.

1. A szolgáltatásért fizetendő térítési díj:

- Az intézményi térítési díj megállapításánál az 1993. évi III. törvény 115.§. - 116.§., illetve a helyi önkormányzati rendelet és a mindenkor hatályos KTT határozat figyelembevételével történik. A megállapított személyi térítési díjat, a fenntartó által elfogadott megállapodásban rögzítettek szerint kell az intézmény számlájára befizetni.
- A személyi térítési díj összege – a fenntartó által – két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg. Kivéve, ha a kötelezett jövedelme olyan mértékben csökken, hogy térítési díjfizetési kötelességének nem tud eleget tenni. Ingyenes ellátásban kell részesíteni az ellátottat, ha jövedelemmel nem rendelkezik. A térítési díj felülvizsgálata során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó

rendelkezik, azzal a feltétellel, hogy az új térítési díj megfizetésére a jogosult nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra. Az ellátásban részesülő a jogosultság feltételeit érintő lényeges tényekben, jövedelmi viszonyaiban bekövetkezett változást köteles legkésőbb 15 napon belül az intézmény vezetőjének bejelenteni.

- Ha a jogosult a személyi térítési díj összegét vitatja vagy annak csökkentését, illetve elengedését kéri, akkor e kérésével az 1993. évi III. törvény 115.§ (3) - (4). pontja szerint, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül, a fenntartóhoz Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társuláshoz fordulhat (5600 Békéscsaba Szent István tér 7.), aki dönt a személyi térítési díj összegéről.

IV. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás biztosítása Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás közigazgatási területén élő lakosság részére a Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ keretein belül valósul meg. A Békéscsaba közigazgatási területén lévő működési engedélyezett létszám az intézmény Ady Utca központjában összesítve van meghatározva, a város egészét lefedi.

A kistérségek tekintetében az adott település Idősek klubján keresztül valósul meg az ellátás.

1. A szolgáltatás célja, feladata

Célja:

Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás településeinek közigazgatási területén élő időskorú és szociálisan rászorult lakosság részére személyes gondoskodás, és a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátás biztosítása.

Feladata:

A személyes gondoskodás keretében az igénybe vevő fizikai, egészségi, mentális állapotának megfelelő komplex, személyre szóló ellátás.

Működési feltétel:

A működési engedélyek a házi segítségnyújtás tekintetében határozatlan időre szólnak.

Tárgyi feltételek:

A házi segítségnyújtáshoz szükséges eszközök a szociális gondozók rendelkezésére állnak. Valamennyi gondozó rendelkezik az intézmény által biztosított kerékpárral.

Személyi feltételek:

Az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a házi segítségnyújtás személyi feltételeit határozza meg, 1 szociális gondozó 9 fő ellátását végezheti.

A házigondozók munkáját társadalmi gondozók és rehabilitációs járadékban részesülő foglalkoztatott munkatársak is segítik.

2. Az ellátandó célcsoport jellemzői

Azok a Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás közigazgatási területén élő időskorúak vagy egészségügyi állapotuk miatt rászorult személyek ellátását biztosítjuk, akik ápolása, gondozása saját lakókörnyezetében megoldható és nem szükséges szakosított ellátási formát nyújtó intézményi elhelyezést biztosítani részükre. Olyan személyek ápolását, gondozását is végezzük, akik már szakosított ellátási forma igénybevételére jogosultak, de azt nem kívánják igénybe venni.

3. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A feladat ellátás szakmai tartalma:

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amelyben a szolgáltatást igénybe vevő önálló életvitelének fenntartásához a segítséget – szükségleteinek megfelelően – a lakásán, lakókörnyezetében kell biztosítani.

A feladatellátás módja:

Az igénybevételi eljárást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló módosított 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet szerint végezzük, az előírt dokumentációs rendszer alkalmazásával.

A gondozó a gondozási feladatait leginkább az idősek klubja ellátási területét alkotó gondozói körzetben végzi, amely kialakításánál figyelembe vettük a házi orvosi körzetet, valamint az időskorú lakosság számát a klub vonzáskörzetében. Igény és kapacitás függvényében a város bármely részén élő személy részére biztosítjuk az ellátást.

Az ellátás tartalma szerint:

Fizikai ellátás

Célja:

- Alapvető személyi szükségletek kielégítése

Egészségügyi ellátás

Feladata:

- Betegség esetén orvos értesítése, gyógyszerkiváltás, orvos utasítása alapján gyógyszeradagolás.
- Alapápolási feladatok ellátása a háziorvos utasítása alapján.
- A szolgáltatást igénybe vevőknek az egészséges életmód felé való irányítása rendszeres tanácsadással.

Mentális gondozás

Célja:

- A szolgáltatást igénybe vevő személyiségének, szokásainak, az esetleges lelki sérüléseinek megfelelő gondozás.
- Segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban.
- A krízishelyzet kialakulásának megelőzése.
- Az izoláció veszélyének elkerülése.

Foglalkoztatás

Célja:

- A testi, lelki egészség érdekében a szolgáltatást igénybe vevő fizikai – mentális állapotának megfelelő elfoglaltság, és érdeklődésének megfelelő szellemi tevékenységekhez való hozzájutás segítése

Ennek keretében:

- A szolgáltatást igénybe vevővel való beszélgetés
- A világ aktuális híreiről szóló újságok felolvasása
- Segítséggel a szabadban való séta
- Szabadidős, kulturális programok szervezése, azokról való tájékoztatásnyújtás

A szolgáltatást igénybevevők részére lehetőség van az idősek klubja programjain igény szerint részt venni.

A házi gondozó feladatai:

- segítséget nyújt ahhoz, hogy a szolgáltatást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának

megfelelően a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

- A házi gondozó a házi segítségnyújtás során együttműködik a háziorvosi szolgálattal, a körzeti védőnővel, a kórházi szociális munkással, valamint egyéb egészségügyi ellátást vagy személyes gondoskodást nyújtó szociális intézménnyel.
- A házi gondozónak naponta gondozási naplót kell vezetnie az általa elvégzett tevékenységről.

Az étel- és vásárolt termékek szállításához, valamint az igénybe vevő lakására történő eljuttatásához szükséges munkaeszköz a kerékpár. A gondozók fényképes munkáltatói igazolványa lehető teszi a gondozó személy azonosságának igazolását. Emellett nagymértékben növeli a szolgáltatást igénybe vevő biztonságát a külső visszaélésekkel szemben.

A segítségnyújtás mindig személyre szabottan, tervszerűen és a fejleszteni kívánt területre fókuszálva történik, a házi segítségnyújtásban részesülő személyre vonatkozóan egyéni gondozási tervet kell készíteni.

A biztosított szolgáltatások köre

- a szolgáltatást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
- az orvos előírása szerinti alapvető gondozási feladatok ellátása,
- segítségnyújtás a higiéné megtartásában,
- közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében - különösen bevásárlás, takarítás, mosás, vasalás
- napi egyszeri meleg étel lakásra szállítása, segítségnyújtás az étkezésnél
- segítségnyújtás a szolgáltatást igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásban
- segítségnyújtás a szolgáltatást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, a kialakult veszélyhelyzet elhárításában
- részvétel az egyéni és csoportos szabadidős, foglalkoztató és rehabilitációs programok szervezésében
- a szolgáltatást igénybe vevő segítése a számukra szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban
- szükség esetén a szakosított ellátási formát biztosító szociális intézménybe történő beköltözés segítése
- mentális segítségnyújtás.

Az ellátás igénybevételének rendszeressége:

A házi segítségnyújtás igénybevétele munkanapokon 7,40 – 16 óráig lehetséges, a gondozási szükséglet, valamint az egyéni gondozási terv függvényében. Hétfőgén, ünnepnapokon tevékenységet a házi gondozók nem végeznek.

A házi segítségnyújtás módját, formáját és gyakoriságát a vezető gondozó vagy a gondozás irányítója a gondozási tervben foglaltak figyelembevételével határozza meg.

4. Az ellátás igénybevételének módja, feltételei

Az ellátások igénybevétele önkéntes, a kérelmező (és/vagy törvényes képviselője) a területileg illetékes Idősek Klubja csoportfelelősénél jelzi a szolgáltatás iránti igényét. A kérelem benyújtása is itt történik.

Az igénybevétel feltétele:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló többször módosított 1993. évi III. törvény 63. § szerint házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. A gondozási szükséglet mértékéről az intézményvezető igazolást állít ki, melyről egy példányt az ellátást igénylő részére átadunk. A házi segítségnyújtást a szakvéleményben meghatározott napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, a család bevonásával, de legfeljebb napi 4 órában nyújtjuk. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást, igénylőt az intézményvezető tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről, ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult.

Az igénybevételi eljárást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló módosított 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet szerint végezzük.

A szolgáltatásért fizetendő térítési díj:

A Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központban a fenntartó határozata, valamint a helyi rendelet szabályai szerint vehető igénybe.

V. Támogató szolgáltatás

A szolgáltatás biztosítása Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás közigazgatási területén élő szociálisan rászorult személyek részére a Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ keretein belül.

1. A szolgáltatás célja, feladata

Célja:

Ezzel azoknak a fogyatékkal élő személyeknek az integrációja is megvalósul, akik otthonukat eddig nem tudták elhagyni, mert a betegségük miatt nem tudnak tömegközlekedési eszközöket igénybe venni, vagy, mert segítség nélkül ügyeik vitelére képtelenek.

A kirekesztettség érzését csökkenteni, oldani tudjuk azzal, hogy az ellátott a társadalom aktív tagjának érezheti magát, ezzel a fizikai ellátás mellett a mentális gondozás is megvalósul, ami hosszú távon a pszichés állapot javulását is eredményezni. A pszichés állapot javulása, pedig pozitív hatással van az egészségi, fizikai állapotra is.

Feladata:

A Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ által alapszolgáltatás és szakosított ellátás keretében eddig ellátott mozgáskorlátozott, vagy egyéb fogyatékkal élő személyeket kizárólag otthonukban (házi segítségnyújtás keretében), illetve az idősek klubjában tudtuk segíteni. A támogató szolgálat megvalósulása viszont lényegesen nagyobb lehetőségeket biztosít az önálló életvitel fenntartásához. A szolgálat gépkocsijának igénybe vételével segítséget kapnak az igénylők többek között a hivatalos ügyeik intézéséhez, a társadalmi, kulturális eseményekre való eljutáshoz, az egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális intézményekbe való eljutáshoz

Működési feltétel:

A Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ rendelkezik Alapító Okirattal, Szervezeti és Működési Szabályzattal, Szakmai Programmal, minden gondozási egység Házirenddel, a foglalkoztatottak munkavégzésére vonatkozó munkaköri leírásokkal, és az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendeletben meghatározott valamennyi szabállyal.

A fent leírt dokumentumok folyamatos karbantartása, a jogszabályi változások naprakész követése a jogszerű és szakszerű működés érdekében kiemelten fontos feladat.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően az intézmény telephelyeinek működési engedéllyel kell rendelkezni.

Tárgyi feltételek:

- 1.) A támogató szolgálat központjának kialakítására alkalmas helyiség: az intézmény székhelyéül szolgáló igazgatási épület, Békéscsaba, Ady Endre u. 30-34.
- 2.) Gépkocsi
- 3.) Számítógép a támogató szolgálat központjában.

Személyi feltételek:

Az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 2. számú melléklete alapján.

2. Az ellátottak köre

A támogató szolgálat tevékenysége Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás közigazgatási területén életvitelszerűen tartózkodó valamennyi fogyatékosági csoportba tartozó személyre kiterjed.

- 1.) *Siketek és nagyothallók*: akiknek hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képesek, és halláskárosodásuk mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad. (Hallási fogyatékos)
- 2.) *Vakok és gyengénlátók*: akiknek segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik, vagy alig látóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes. (Látási fogyatékos)
- 3.) *Értelmi fogyatékosok*: akiknek értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizenegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű.
- 4.) *Mozgásszervi fogyatékosok*: akiknek a mozgásszervi károsodása, illetőleg funkciózavara olyan mértékű, hogy helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy állapota miatt helyváltoztatásra még segédeszközzel sem képes, vagy végtaghiánya miatt önmaga ellátására nem képes és állandó ápolásra, gondozásra szorul.
- 5.) *Autisták*: IQ értéktől függetlenül autistának kell tekinteni azt a személyt, aki a személyiség egészét érintő fejlődési zavarban szenved, és az autonómia-tesztek alapján állapota súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető. (BNO szerinti besorolása: F84.0-F84.9)
- 6.) *Halmozottan fogyatékosok*: az a személy, akinek a fent felsorolt fogyatékoságok közül legalább két fogyatékosága van.

3. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A feladatellátás szakmai tartalma:

A támogató szolgálat feladata különösen:

- személyi segítő szolgálat működtetése, amely - a fogyatékos személy aktív közreműködésével – segítséget nyújt
- a fogyatékos ember személyi (higiénés, életviteli, életfenntartási) szükségleteinek kielégítéséhez,
- a társadalmi életben való teljes jogú részvételhez,
- az önálló munkavégzéshez, tanulmányok folytatásához, szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybe vételéhez, kulturális, művészeti, sport, szabadidős tevékenységek végzéséhez,
- szállító szolgálat működtetése az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása érdekében,
- tanácsadás.

Személyi segítő szolgálat:

A személyi segítő segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális és szociális szükségletei biztosítottak legyenek.

A segítségnyújtás mindig személyre szabottan, tervszerűen és a fejlesztési kívánt területre fókuszálva történik.

A személyi segítők a feladatellátáshoz gondozási tervet készítenek, melyet évente illetve állapot rosszabbodása esetén felülvizsgálják.

A személyi segítő „*Gondozási naplót*” vezet a szolgáltatásban részesülőkről.

Tanácsadás, információnyújtás:

A fogyatékkal élő személyeket érintő eseményekről, szolgáltatásokról, juttatásokról információt szolgáltat a rendelkezésre álló és folyamatosan frissített és bővített adatbázisból.

Amennyiben a szolgáltatnak nem áll módjában információt szolgáltatni, úgy az ügyfél részére az illetékes szakemberrel való kapcsolatfelvételben segít.

Szükség szerint ügyintézés, tanácsadást végez, például: fogyatékosági támogatás intézése, gyógyászati segédeszköz beszerzése.

Szállító szolgálat:

Az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása érdekében áll a fogyatékkal élők szolgálatában.

A feladatellátás módja:

Az igénybevételi eljárást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet valamint az NRSZH finanszírozási szerződése által előírt kötelező dokumentumok használatával végezzük.

A támogató szolgáltatás működtetését a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet szabályozza.

A biztosított szolgáltatások formái:

Az ellátás terjedelme szerint:

- Teljes gondozás: az önkiszolgálásra, önellátásra nem képes személyek részére
- Részgondozás: csak bizonyos tevékenységek ellátására képtelen személyek részére

Az ellátás tartalma szerint:

Fizikai ellátás

Célja:

- létfontosságú személyi szükségletek kielégítése.

A fogyatékkal élő emberek saját otthonukban megnyugtató módon egyedül csak akkor maradhatnak, ha biztosítjuk számukra a megfelelő életfeltételeket, illetve a szükséges felügyeletet (például: lakás fűtése, takarítás, a fogyatékoság jellegéből adódó szükségletek kielégítése).

Egészségügyi ellátás

Feladata:

- Betegség esetén orvos értesítése, gyógyszerkiváltás, orvos utasítása alapján gyógyszeradagolás.
- Fekvőbeteg esetén ápolási – gondozási feladatok ellátása.
- Az ellátottaknak az egészséges életmód felé való irányítása rendszeres tanácsadással.

Mentális gondozás

Célja:

- A fogyatékkal élők személyiségének, szokásainak, az esetleges lelki sérüléseinek megfelelő gondozás.
- Segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban.
- A krízishelyzet kialakulásának megelőzése.
- Az izoláció veszélyének elkerülése.

Foglalkoztatás

Célja:

- a testi, lelki egészség érdekében a szolgáltatást igénybe vevő állapotának megfelelő elfoglaltság biztosítása. Gondoskodni kell állapotától függően fizikai, és érdeklődésének megfelelő szellemi tevékenységéről is.

Ennek keretében:

- A szolgáltatást igénybe vevőkkel való beszélgetés.

- A világ aktuális híreiről szóló újságok felolvasása.
- Segítséggel a szabadban való séta.

A szolgáltatást igénybevevőknek lehetősége van a fogyatékos személyek nappali ellátása által biztosított napi programjain részt venni igényei szerint.

A szállítás dokumentálása a gépkocsivezető által a szállítási elszámoló adatlapon és ennek mellékleteként a menetlevélen történik.

A biztosított szolgáltatások köre:

- Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás területén élő fogyatékos személyek felkutatása.
- Információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása
- Biztosítjuk az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutást. (Speciális személyi szállítás)
- Biztosítjuk az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi, szociális ellátásokhoz való hozzájutást

Biztosítjuk a fejlesztő tevékenységekhez való hozzájutás személyi és eszköz feltételeit.

- A jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása
- Segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkézségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez, speciális önszervező csoportokban való részvételükhöz
- Egyes szociális alapellátási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan
- Segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása
- A fogyatékos személy munkavégzésének, munkavállalásának segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése

A biztosított szolgáltatások rendszeressége:

Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás közigazgatási területén élő fogyatékos személyek részére, igény szerinti rendszerességgel, munkanapokon 07. ⁰⁰ és 15. ⁰⁰ óra között.

4. Az ellátás igénybevételének módja

Az ellátások igénybevétele önkéntes, a kérelmező (és/vagy törvényes képviselője) a területileg illetékes Idősek Klubja csoportfelelősénél, vagy a támogató szolgálat vezetőjénél jelzi a szolgáltatás iránti igényét. A kérelem benyújtása szóban vagy írásban történik.

Az igénybevételi eljárást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet szerint végezzük.

A szolgáltatásért fizetendő térítési díj:

A támogató szolgálat keretében biztosított szolgáltatások térítési díja a mindenkor érvényes Békéscsabai Megyei Jogú Város Önkormányzati rendeletében foglaltaknak megfelelően alkalmazott.

VI. Nappali ellátás

A Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ 11 telephelyen működtet nappali ellátást nyújtó idősek klubját.

1. A szolgáltatás célja, feladata

Célja:

Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás településeinek közigazgatási területén élő időskorú és szociálisan rászorult lakosság részére személyes gondoskodás biztosítása.

Feladata:

Személyes gondoskodás keretében az igénylő egészségi, pszichés állapotának és szociális helyzetének megfelelő komplex, személyre szóló ellátás.

Tárgyi feltételek:

Nappali ellátás biztosítására az az intézmény alkalmas, amely rendelkezik:

- közösségi együttlétre,
- a pihenésre,
- a személyi tisztálkodásra,
- a személyes ruházat tisztítására,
- az étel melegítésére, tálalására és elfogyasztására szolgáló helyiségekkel.

Az intézményt úgy kell kialakítani, hogy:

- az tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthető legyen,
- épületeinek építészeti megoldásai tegyék lehetővé az akadálymentes közlekedést,
- bútorzata és berendezési, felszerelési tárgyai az életvitelhez szükséges körülmények feleljenek meg az ellátottak életkori sajátosságainak, egészségi és mozgásállapotának.

2. A szolgáltatást igénybe vevők köre

Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás településeinek közigazgatási területén élő tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek kérhetik a szolgáltatás biztosítását.

3. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A feladat ellátás szakmai tartalma:

A nappali ellátást biztosító intézmények az ellátást igénybe vevő részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító, közösségi szolgáltatásokat szervez.

A feladatellátás módja:

Az igénybevételi eljárást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló a 9/1999. (XI.24.) SZCSM rendelet szerint végezzük, az előírt dokumentációs rendszer alkalmazásával.

A szolgáltatások formái:

Az ellátás terjedelme szerint:

- Nappali ellátás

Az ellátás tartalma szerint:

Fizikai ellátás

Célja:

- Személyi szükségletek kielégítése

Egészségügyi ellátás

Feladata:

- Betegség esetén orvos értesítése
- A szolgáltatást igénybe vevőknek az egészséges életmód felé való irányítása rendszeres tanácsadással

Mentális gondozás

Célja:

- Az ellátott személyiségének, szokásainak, az esetleges lelki sérüléseinek megfelelő gondozás
- Segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban
- A krízishelyzet kialakulásának megelőzése
- Az izoláció veszélyének elkerülése

Foglalkoztatás

Célja:

- A testi, lelki egészség érdekében a gondozott állapotának megfelelő elfoglaltság biztosítása. Gondoskodunk az ellátott állapotától függően fizikai, és érdeklődésének megfelelő szellemi tevékenységéről is.

Ennek keretében:

- A szolgáltatást igénybe vevőkkel történő beszélgetés
- A világ aktuális híreiről szóló újságok felolvasása
- Segítséggel a szabadban való séta
- Szabadidős, kulturális programok szervezése

Az idősek klubjának csoportfelelőse „*Látogatási és esemény napló*”- t vezet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló többször módosított 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletének 10. számú mellékletében előírtaknak megfelelően.

A segítségnyújtás mindig személyre szabottan, tervszerűen és a fejleszteni kívánt területre fókuszálva történik, a nappali ellátásban részesülő személyre vonatkozóan egyéni gondozási tervet kell készíteni. Ha az ellátott kizárólag tanácsadásban és klubfoglalkozásban részesül, abban az esetben nem kell gondozási tervet készíteni.

A biztosított szolgáltatások köre:

- személyi tisztálkodás biztosítása
- személyes ruházat tisztításának lehetősége
- meleg étel tálalásának és elfogyasztásának lehetősége
- szabadidős programok szervezése
- szórakoztató, kulturális közösségi programok
- aktív, passzív foglalkoztatás
- pihenési lehetőség biztosítása
- egészségügyi alapellátás megszervezése
- életvitelre vonatkozó tanácsadás
- szakosított ellátáshoz való hozzájutás segítése
- hivatalos ügyek intézésének a segítése
- speciális önszerveződő csoportok támogatása.

Az ellátás igénybevételének rendszeressége:

A nappali ellátást nyújtó intézmények nyitvatartási idejét a helyi igényeknek megfelelően kell meghatározni, de az napi hat óránál kevesebb nem lehet.

A nappali ellátás szolgáltatásai a telephely nyitva tartási idejében vehetők igénybe.

A telephelyek nyitvatartási idejét a házirend tartalmazza.

A szükséglettől függően minden ellátottnak lehetősége van a nyitvatartási időben a telephely által nyújtott bármely szolgáltatást igénybe venni.

A szolgáltatást igénybe vevők étkezési rendje:

Az ételszállító gépkocsi érkezési idejétől függően, 12 óra körül a helyben étkező idősek klubja ellátottjainak ebédjét szolgáljuk fel.

Amennyiben az ellátott otthonában kívánja elfogyasztani az ebédjét, akkor kiadagoljuk részére a magával hozott ételhordóba.

4. Az ellátás igénybevételének módja

Az ellátások igénybevétele önkéntes, a kérelmező (és/vagy törvényes képviselője) a területileg illetékes Idősek Klubja csoportfelelősénél, vagy helyettesénél jelzi a szolgáltatás iránti igényét. A kérelem benyújtása szóban vagy írásos formában történik.

Az igénybevételi eljárást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló módosított 9/1999. (XI.24.) SZCSM rendelet szerint végezzük.

Az ellátás feltételei nem állnak fenn, vagy a jogosultat másik intézménybe kell áthelyezni.

A szolgáltatásért fizetendő térítési díj:

A nappali ellátás igénybevétele a fenntartó határozata, valamint a helyi rendelet alapján történik.

VII. Demens személyek nappali ellátása

A demens személyek nappali ellátása az idősek klubja ellátáson belül működik az intézmény telephelyein.

1. A szolgáltatás célja, feladata

Célja:

Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás településeinek közigazgatási területén élő időskorú lakosság részére személyes, speciális gondoskodás biztosítása.

Feladata:

A demens betegek kezelése, gondozása napjaink egyik legnagyobb egészségügyi és szociális kihívása. Személyes gondoskodás keretében az igénylő egészségi, pszichés és mentális állapotának megfelelő komplex, személyre szóló speciális ellátás biztosítása.

A demencia-megbetegedések nem tartoznak a normális öregséghez. A prevenció lehetséges és szükséges. Megfelelő ápolás és gondozás révén a betegek és hozzátartozóik életminősége javítható.

A demens betegek Nappali Intézmény működési feltételei:

Tárgyi feltételek:

- közösségi együttlétre szolgáló helyiség
- pihenőszoba
- személyi tisztálkodásra alkalmas helyiség
- személyes ruházat tisztítására, mosási lehetőség
- az étel melegítésére, tálalására és elfogyasztására szolgáló helyiség

Az intézményben

- biztosított az akadálymentes közlekedés
- bútorzata és berendezési, felszerelési tárgyai az életvitelhez szükséges körülmények megfelelnek az ellátottak életkori sajátosságainak, egészségi és mozgásállapotának
- a céltalan bolyongás miatt a biztonságos környezet rendelkezésre áll

A demens betegek nappali ellátásának valamennyi tárgyi feltétele biztosított az ellátást biztosító telephelyeken.

Személyi feltételek:

A speciális szaktudást igénylő feladatok ellátását az intézményvezető az 1/2000. (I.7.) SzCcsM rendelet 2. számú melléklete szerint biztosítja.

A biztosított szolgáltatások köre:

- személyi tisztálkodás biztosítása
- személyes ruházat tisztításának lehetősége
- meleg étel biztosítása, táplálásának és elfogyasztásának lehetősége
- szabadidős programok szervezése
- szórakoztató, kulturális közösségi programok
- aktív, passzív foglalkoztatás
- pihenési lehetőség biztosítása
- egészségügyi alapellátás megszervezése
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése
- szakosított ellátáshoz való hozzájutás segítése
- hivatalos ügyek intézésének segítése

A területileg illetékes szakorvosi (pszichiátriai, neurológiai, geriátriai) ellátással való együttműködés módja:

Szakorvosi – beleértve a neurológiai, geriátriai – ellátással való együttműködés: a háziorvos által írt beutalóval juttatjuk el a beteget a szakorvosi vizsgálatokra. Szükség szerint, sürgős esetekben elérhető az intézmény orvosa is, aki pszichiáter szakorvos.

2. Az ellátandó célcsoport jellemzői

A demens betegek nappali ellátásába azok a demencia kórképben szenvedő időskorú személyek vehetők fel, akik betegségük miatt felügyeletet, speciális gondoskodást, foglalkoztatást igényelnek.

A betegek akkor kerülnek intézményeinkbe, amikor szellemi hanyatlásuk miatt az önellátásban segítségre szorulnak, vagy önellátásra képtelenné válnak, és gondozásuk nagy terhet ró a családra is. A demencia nem tartozik az elmebetegségek körébe. A szellemileg hanyatlottak részére is minőségi szolgáltatást kell biztosítani speciális ismeretekkel rendelkező szakemberekkel.

3. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A demens személyek nappali ellátása során, gondozási tevékenység alatt olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, mely az ellátást igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelően, egyéni bánásmóddal a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkciók szinten tartására, karbantartására, ha lehetséges fejlesztésére irányul.

A feladat ellátás szakmai tartalma:

- Állapotfelmérés – Mini-Mentál teszt alkalmazásával
- Az étkeztetés biztosítása – szükség esetén speciális diéta
- Napi rendszerességgel egyéni és csoportos foglalkoztatás biztosítása
- A nyitvatartási idő alatt folyamatos gondozói felügyelet biztosítása
- Az ellátottak biztonságos környezetben való ellátása
- Személyi higiéné biztosítása
- Pihenés szükségletének kielégítése

A szolgáltatásokat az intézményben az ellátott egyéni szükségleteire alapozva, gondozási terv alapján biztosítjuk. A szolgáltatásnyújtás rendszerességét az ellátottal közösen kialakított gondozási tervben, megállapodásban foglaltak határozzák meg.

A mentálhigiénés munkatárs kompetenciája elkészíteni az állapotfelmérést. Az ellátott egyéni szükségleteinek és mentális állapotának ismeretében választja ki a szakmailag elfogadott és szükséges egyéni vagy kiscsoportos fejlesztő, illetve szinten tartó foglalkozási módszereket.

Az ellátás tartalma szerint:

Fizikai ellátás

A betegség előrehaladtával az érintett állandó felügyeletet igényel, nem hagyható magára, mindennapi tevékenységeiben (étkezés, öltözködés, WC használat) egyre több segítséget igényel.

A gondozói felügyelet a nyitva tartási idő alatt folyamatosan biztosított!

Célja: a létfontosságú személyi szükségletek kielégítése.

Egészségügyi ellátás

Feladata:

- Akut állapotváltozás esetén orvos értesítése, gyógyszerkiváltás, orvos utasítása alapján gyógyszeradagolás. Rendszeressége: szükség szerint!

Mentális gondozás

Célja:

- A szolgáltatást igénybe vevő személyiségének, szokásainak, az esetleges lelki sérüléseinek megfelelő gondozás
- Segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban
- A krízishelyzet kialakulásának megelőzése
- Az izoláció veszélyének elkerülése

A betegek állapotának megőrzése, a meglévő szellemi képességek megtartása mellett ez az ellátási forma a hozzátartozók tehermentesítését is szolgálja - valamint előkészíti a későbbiekben általában elkerülhetetlen bentlakásos gondoskodást.

Az őket otthonukban gondozó hozzátartozóik itt biztonságban, szakápolói felügyelet alatt tudhatják betegüket.

Személyi feltételeink: pszichiáter szakorvos, mentálhigiénés munkatárs, szociális ápológondozók. A demens gondozásban szerzett tapasztalataink alapozzák meg a magas szakmai színvonalú gondozást.

Rendszeressége: folyamatos

Foglalkoztatás

Célja: A testi, lelki egészség érdekében a gondozott állapotának megfelelő elfoglaltság biztosítása. Gondoskodni kell az ellátott állapotától függően fizikai, és érdeklődésének megfelelő szellemi tevékenységéről.

A foglalkoztatás során alkalmazandó elvek:

- célszerűség
- önkéntesség
- folyamatosság, rendszeresség (egyéni és csoportos foglalkozások szervezése napi rendszerességgel!)
- változatosság
- értékelés, elismerés, biztatás, dicséret

A rendelkezésünkre álló szakirodalom alapján az alábbiakban fogalmazzuk meg a **demens betegekkel való bánásmód irányelveit:**

1. Készítsük el a demens beteg napi programját.
2. Úgy bánjunk a demens beteggel, mint egy tiszteletre méltó felnőtt emberrel. Azt a személyt tiszteljük benne, aki volt.

3. Adjuk meg a választás és döntés jogát a betegnek azokban a kérdésekben, melyekben képes még.
4. Bátorítsuk az önbizalmában megingott beteget arra, hogy önállóan cselekedjen.
5. Az átmeneti tudatzavarokat kezeljük rugalmasan.
6. Teremtsünk meleg, játékos, szeretetteljes légkört.
7. Akinél még van lehetőség a feladat megértésére, munka jellegű foglalkozásba bevonjuk.
8. Bátorítsuk betegünket, hogy legyen újra bizakodó.
9. Ne túzzünk ki olyan feladatokat, elvárásokat, melyek nem reálisak. Ne adjunk nyugtalanságot kiváltó utasításokat.
10. Kéréseinket egyszerű szavakkal röviden adjuk elő.
11. Aktuális hétköznapi témákról társalogjunk.
12. Ne erőltessünk semmit a betegre, csak ajánljuk fel a lehetőségeket.
13. Mindig és minden körülmények között viselkedjünk nyugodtan. Tudni kell távolságot tartani a problémától.
14. Ne ellenkezzünk a beteggel. Világosan és nyugodtan határozzuk meg, hogy mi a helyénvaló.
15. A beteg minden cselekedeténél a sikert helyezük a középpontba.
16. Naponta ellenőrizzük tevékenységük hatékonyságát, szükség szerint próbálkozunk új módszerekkel.

A terápiás program középpontjában az a tény áll, hogy demencia esetén nem vesz el minden képesség, mert a leépülésnek szakaszai vannak, így a még meg lévő képességekre építve tudjuk tervezni és megvalósítani a foglalkoztatást.

Számos nehézséggel kell szembenézniük azoknak, akik saját otthonukban szeretnének gondoskodni szellemi hanyatlásban szenvedő hozzátartozójukról. A legnagyobb gondot a családnak rendszerint az okozza, hogy a napközben felügyelet nélkül maradó demens idős veszélyeztetheti önmagát, környezetét.

A szellemi hanyatlás nem visszafordítható folyamat, de szakszerű foglalkozás mellett a romlás lassítható, legoptimálisabb esetben pedig az aktuális állapot stabilizálható.

Demens Idősek Klubjában elsősorban a mentális állapotot, fizikai és szellemi képességeket javító speciális tevékenységek és játékok dominálnak majd, amelyek igazodnak a szellemi hanyatlásban szenvedők teljesítőképességéhez, adott napi hangulatához és pillanatnyi állapotához.

Foglalkoztatás módszerei:

1. Differenciált bánásmód az egyén képességeinek megfelelően
2. Folyamatos kommunikáció
3. Szemléltetés
4. Magyarázat
5. Elbeszéltes
6. Cselekedtetés
7. Dicséret – biztatás – ösztönzés
8. Gyakoroltatás
9. Ellenőrzés
10. Hiba javítása, segítő szándékú javíttatása
11. Értékelés: mindenkit! / a valós tevékenység alapján/ dicséret!!!

4. Speciális foglalkoztatási módszerek:

Komplex mozgásfejlesztés/ szinten tartás /

Nagy mozgás:

- Sztereotip mozgások korlátozása egyéb tevékenység biztosításával
- Testtudat, testséma kialakítása, megerősítése:
 - Testrész felismerő gyakorlatok, illetve ujj-játékok
 - Játékos testrész felismerés, egyensúlyozás
- Testséma fejlesztés tükör kontrollal
- Mozgás koordináció, mozgásos ügyesség fejlesztése

- Célzó mozgások, iránygyakorlatok:
 - Szem-kéz
 {koordinációval + tánc
 - Szem-láb
- Egyensúlyfejlesztés:
 - Egyensúlyozó gyakorlatok, testtartásjavítás /hullahopp karika földre helyezésével/

Finommotorika, manipulációs készség laterális:

Tapintásos – vizuális élménnyel gazdagítjuk, elősegítjük a kéz ügyességét, a szem-kéz koordinációt, testkép, testséma fejlesztését, alak-háttér megkülönböztetésének képességét, figyelmet.

- Kar, kéz, ujjgyakorlatok ismert versekhez kötve
- Kéz izmainak erősítése (fogás, megtartás kivitelezése)
 - gyurmázás: nyomkodás, lapítás, szorítás, átrakás másik kézbe,
 - gömbölyítés, kukac sodrása
- Tapintásos tapasztalatok szerzése különböző érdekességű anyagokkal
 - különböző anyagokkal, színekkel, formákkal ismerkedés
- Precíziós fogás szem-kéz koordinációs fejlesztése / ha a szem-kéz koordináció fejlett, akkor célzott mozgást koordináltan tud végrehajtani/
 - kétujjas fogás gyakorlása / apró dolgok felcsipegetése/
 - gyöngyfűzés, fecnik felszedése
- Grafomotoros készség fejlesztése
 - precíziós fogás fejlesztése
- Egyszerű kérések, utasítások megértése, teljesítése
- Eseményeket, cselekményeket ábrázoló képek felismerése, elbeszéléssel
- Alapvető gesztusok felismerése, elsajátítása, megfelelő alkalmazása
- Emlékezet fejlesztés gesztusjátékkal /melyik képet utánoztam? Mosás, vasalás stb./
- Gyakran ismételni a szavakat, instrukciókat
- Kontaktuskészség fejlesztés
- Ritmusfejlesztés

Önállóság kialakítása

- Étkezés:
 - Kanál biztos fogása, helyes tartása
 - Tudatos étkezésre készítés: szem-kéz koordinálása
 - Pohárból ivásra készítés: kontrollálva a túllöntést
 - Egyszerű műveletek végrehajtásának gyakoroltatása (pl: asztal letörlés stb.)
- Öltözködés:
 - Cipzár használat, gombolási technika gyakorlása
 - Saját ruhadarabok felismerése
 - Együtműködésre készítés
- Testi higiénia:
 - Cselekvési sémák elsajátítása, képről felismerése, alkalmazása (pl.:kézmosás)
 - Pontos jelzések szükségletei kifejezésére / piktogram, rámutatás /
 - Tiszta-piszkos megkülönböztetése, tisztaságra való igény kialakítása

Személyiség fejlesztés:

- Napirendi szokások következetes betartása és megkövetelése
- Verbális utasítások végrehajtása
- Környezetéhez való alkalmazkodási képesség fejlesztése
- Másokkal szembeni tolerancia, empátia kialakítása

- Zavaró, sztereotip viselkedési megnyilvánulások korlátozása, helyes magatartás kialakítása

Kognitív funkciók fejlesztése:

- Látás:
 - Vizuomotoros koordináció fejlesztése
 - Vizuális ingerre való reagálási készség fejlesztése
 - Vizuális ingerek fixálása, szemmel követése, differenciálása
- Hallás fejlesztése:
 - Hallási diszkriminációs gyakorlatok (hangnak megfelelő tárgy, kép azonosítása)
 - Hangforrás keresése
 - Hanghatások felismerése, megkülönböztetése, azonosítása
- Tapintás, kineztezia fejlesztése:
 - Különböző érdességű anyagok, felületek megtapasztalása, megkülönböztetése, azonosítása, kategorizálása
- Szaglás – ízérzékelés fejlesztése:
 - Alapízek megkülönböztetése (édes, sós, savanyú, keserű)
 - Izletes-kellemetlen elkülönítése
 - Érzetek hozzárendelése a megfelelő tartalmakhoz
- Figyelem, megfigyelő képesség, emlékezet fejlesztése:
 - Feladathelyzetben tartás változatos ingerekkel, folyamatos motivációval
 - Figyelmi teljesítmény javítása, terjedelmének fokozása
 - Természet után
 - Elképzelés utáni {ábrázolás vizuális feladatokban
 - Emlékezet utáni
 - Élményvilágra épülő felidézés (pl.: édesanya)

Értelmi fejlesztés:

- Színfelismerés
- Formafelismerés
- Összehasonlítás fejlesztése / Pl.: azonosságok, különbözőségek /
- Összefüggések felismerésének fejlesztése / Pl.: ok-okozat, rész-egész/

Beszédfejlesztés:

Artikulációs mozgást ügyesítő gyakorlatok:

- Légző-fúvó gyakorlatok:
 - légzés ablak előtt be-ki
 - gyertya elfújása
 - papír fecnik, vatta buci fújása
 - pingponglabda fújással irányítása
- Ajak-nyelv gyakorlatok:
 - lekvár, méz nyalogatása kanálból
 - szájról körbe
- Beszédmegértés fejlesztése:
 - hangutánzó gyakorlatok (szenzoros differenciálás):
 - állathangok utánzása
 - Montágh Imre: Mondd ki szépen című könyv segítségével
 - olvasás

- szótagolás tapssal, dobbantással stb.

Zeneterápia

Olyan pszichoterápiás eljárás, amely a zenét eszközként használja, komplex személyiségfejlesztés vagy gyógyító tevékenység keretében. A zene eszköz az élménykeltésben és az élményfeldolgozásban. Mint nonverbális terápia hatékony módszer. A hangulati és érzelmi életen keresztül jut el hozzájuk. Oldja, a pszichés merevséget vagy lágyítja azt. Aktív zeneterápián az éneklést, hangszeres zenélést, passzív zeneterápián a zenehallgatást értjük.

5. Az ellátás igénybevételének módja, feltételei

A szolgáltatás igénybevétele az ellátást igénybevevő vagy törvényes képviselőjének kérelmére indul.

A demens személyek nappali ellátása a Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum, vagy a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkező személyeket látja el.

A kérelmet az adott telephely csoportfelelőséhez vagy a mentálhigiénés munkatárshoz kell benyújtani.

Az ellátás igénybevételéről a szolgáltatást nyújtó, illetve az ellátást igénybe vevő, valamint az ellátást igénybevevő törvényes képviselője megállapodást köt.

A nappali demens ellátással kapcsolatos ügyintézés a telephelyeken történik.

Az igénybevételi eljárás rendje:

- Amikor az érdeklődő tájékoztatást kér a Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ ellátási lehetőségeiről, szóbeli tájékoztatást, valamint írásos ismertetőt kap. Amennyiben igényli adunk kérelemnyomtatványt is.
- A kérelmeket munkanapokon lehet benyújtani a mentálhigiénés munkatársnak, vagy a csoportfelelősnek.
- A szolgáltatás igénybevételének feltétele: a Pszichiátriai/Neurológiai szakkollégium által befogadott demencia centrum, vagy a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos demencia kórképet megállapító szakvélemény.

A szolgáltatásért fizetendő térítési díj:

- A szolgáltatást igénybe vevő az ellátásért a BMJV Önkormányzata Közgyűlésének mindenkor hatályos önkormányzati rendelete szerinti térítési díjat fizeti. A személyi térítési díj összege a fenntartó által évente két alkalommal felülvizsgálható és változtatható. A felülvizsgálat során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik, azzal a feltétellel, hogy az új térítési díj megfizetésére a jogosult nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra.
- A személyi térítési díj összege az ellátott jövedelmi, szociális helyzetére tekintettel csökkenthető. A kedvezmény mértékét a helyi rendelet állapítja meg. A megállapított személyi térítési díjat a megállapodásban rögzítettek szerint kell megfizetni az intézmény részére.
- Az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg a jogosult jövedelmének 15%-át, illetve 30%-át, amennyiben nappali ellátás mellett étkezést is igényel az ellátást igénybe vevő.
- Ha a jogosult a személyi térítési díj összegét vitatja vagy annak csökkentését, illetve elengedését kéri, akkor e kérésével a szociális törvény 115.§ (3) - (4). pontja szerint, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül, a fenntartóhoz Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás-hoz fordulhat (5600 Békéscsaba Szent István tér 7) aki dönt a személyi térítési díj összegéről.

A feladatellátás módja:

Az igénybevételi eljárást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet szerint végezzük, az előírt dokumentációs rendszer alkalmazásával.

A mentálhigiénés munkatárs, illetve a telephely csoportfelelőse „Látogatási és esemény napló”-t vezet az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletének 10. számú mellékletében előírtaknak megfelelően.

A segítségnyújtás mindig személyre szabottan, tervszerűen és a fejleszteni kívánt területre fókuszálva történik, a nappali ellátásban részesülő személyre vonatkozóan egyéni gondozási tervet kell készíteni.

Gondozási dokumentáció:

A demens személy *egyéni gondozási tervét* a demencia centrum, vagy Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, vagy a pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos szakvéleménye és a szociális, mentálhigiénés munkatárs állapotfelmérése alapján kell elkészíteni.

Elkészítéséről és megvalósításáról a gondozást végző személy és a mentálhigiénés munkatárs gondoskodik. A gondozási tervet, annak módosítását, az ellátást igénybe vevő személlyel, illetve törvényes képviselőjével közösen készítjük el.

A szakirodalom külön szól **az Alzheimer betegek jogairól**, mert a demenciák 50-60%-a az Alzheimer-kór miatt alakul ki. Ezek a jogok a következők a Nemzetközi Alzheimer Társaság szerint:

1. Joguk van megismerni diagnózisukat.
2. Joguk van a megfelelő és folyamatos orvosi ellátáshoz.
3. Joguk van tevékeny életet élni, ameddig csak lehet.
4. Fontos, hogy felnőttként és ne gyermekként bánjanak velük.
5. Joguk van ahhoz, hogy a kifejezett érzéseiket komolyan vegyék.
6. Ha lehetséges, pszichotropikus gyógyszerekkel ne kezeljék őket.
7. Biztonságos, strukturált, és kiszámítható környezetben élhessenek.
8. Értelmes, tevékenységekkel foglalkozhassanak minden nap.
9. Rendszeresen mehessenek szabad levegőre.
10. Szükségük van fizikai kontaktusra.
11. Olyan emberek vegyék körül, akik ismerik őket, ismerik életútjukat, beleértve vallási és kulturális tradícióikat.
12. Olyanok gondozzák őket, akik képzettek a demencia-ellátás területén.

VIII. Fogyatékos személyek nappali ellátása

A fogyatékkal élők társadalmi integrációjának előmozdítását szolgáló törekvések sorában mérföldkő a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv. mely kimondja, hogy a fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni.

A jogszabály eredendő célja, hogy enyhítse a fogyatékkal élők hátrányait, megalapozza esélyegyenlőségüket, illetve ennek megfelelően alakítsa a társadalom szemléletmódját. Ebből kiindulva határozza meg a fogyatékos személyek jogait, a jogok érvényesítésének eszközeit, teremti meg mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségét, önálló életvitelének és társadalmi életben való aktív részvételének garanciáit.

1. Ellátási területe

Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás közigazgatási területe:
Békéscsaba, Csabasabadi települések

Az ellátás igénybevételének rendszeressége

A nappali ellátást nyújtó intézmények nyitvatartási idejében a helyi igényeknek megfelelően biztosítjuk a szolgáltatást.

2. Ellátást igénybe vevők köre, jellemzői

A nappali ellátás a harmadik életévüket betöltött önkiszolgálásra részben képes, vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosítjuk a lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezzük az ellátottak napközbeni étkeztetését.

A fogyatékos személy érzékszervi-látás, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Értelmi fogyatékos: Akiknek értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizenegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű.

Siketek és nagyothallók: Akiknek hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képes és halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad. (hallási fogyatékos)

Vakok és gyengén látók: Akiknek segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik vagy alig látóként minimális látásmaradvánnyal, rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes. (látási fogyatékos)

Mozgásszervi fogyatékosok: Akiknél a mozgásrendszer károsodása, illetőleg funkciózavara miatt helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy a külön jogszabály szerint mozgásszervi betegsége miatt állapota segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható. Mozgásuk nem kötött kerekesszék használatához.

Autisták: IQ értéktől függetlenül autistának kell tekinteni azt a személyt, aki a fejlődés átható (pervazív) zavarában szenved, és az autonómia – tesztek alapján állapota súlyos vagy középsúlyos.

A fogyatékos embereket sújtó diszkrimináció néha a velük szembeni előítéletekre alapul, azonban gyakran az okozza, hogy a fogyatékosokról sokszor megfeledkeznek, és nem vesznek róluk tudomást, ami a fogyatékos emberek társadalmi részvételét gátló környezeti és szemléletbeli korlátok létrejöttét és megerősödését eredményezi.

A fogyatékosok nappali intézményének szolgáltatásait jellemzően a mozgásukban, ill. látásfogyatékossgal élők veszik igénybe. Az igénybe vevők kb: 60% valamilyen mozgáskorlátozottsággal, több esetben kerekesszékhez kötöten él. Többségük az idős korosztályhoz- 60 éven felüli-tartozik, az autizmussal élők a fiatalabb korosztályhoz tartoznak, ők 19-23 év közöttiek. Szinte valamennyi fogyatékkal élő igénybe vevő használ valamilyen segédeszközt, pl: hallókészülék, fehérbot, illetve a helyzetváltoztatáshoz szükséges járóbotot, járókeretet, egyéb eszközt.

Családi állapotukra jellemző, hogy az idősebb korosztály egyedül vagy házas-ill. élettársával él együtt. A fiatalabbak jellemzően szüleikkel élnek közös háztartásban.

A nappali ellátás igénybevétele a mindennapi életvitelüket könnyít meg, a fiatalabbaknak a szabadidős programokon való részvétel jelent segítséget, valamint a szülők számára biztonságot jelent az a tudat, hogy gyermekük napközben felügyelet alatt van és hasznosan, tartalmasan tölti napjait. Az idősebb korosztály számára segítséget jelentene a nappali intézményben igénybe vehető szolgáltatások pl: étkezés, személyi higiéné biztosítása, mivel ezt jellemzően segítség nélkül nem vagy csak nehezen tudják elvégezni. Valamint az egyéb ügyintézésben történő segítségnyújtás.

A szolgáltatást igénybe vevők kivétel nélkül valamennyien fogyatékosági támogatásban részesülnek, ezen kívül jövedelmüket az öregségi nyugdíj teszi ki.

3. A szolgáltatás célja, feladata

Célja: Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás településeinek közigazgatási területén élő fogyatékkal élő lakosság részére személyes, speciális gondoskodás biztosítása.

Feladata: A fogyatékos személyek gondozása napjaink egyik legnagyobb egészségügyi és szociális kihívása. Személyes gondoskodás keretében az igénylő egészségi, pszichés és mentális állapotának megfelelő komplex, személyre szóló speciális ellátás biztosítása.

A szolgáltatás bevezetése a fogyatékos ellátás területén alapszolgáltatás tekintetében egyéni igényeken alapuló ellátást biztosít, mely biztonságot nyújt a szolgáltatást igénybe vevők számára, gondozásuk révén a fogyatékkal élő személyek és hozzátartozóik életminősége javítható.

A szolgáltatás működtetésével **kiemelt cél a lakosság körében a befogadó-elfogadó attitűd, a tolerancia és segítségnyújtási képesség erősítése, ezáltal is elősegítve speciális bánásmódot igénylő fogyatékosok a társadalmi esélyegyenlőségét.**

A fogyatékos személyek nappali intézményében hat-nyolc fős gondozási csoportot kell kialakítani. A gondozási csoportok kialakítása során figyelembe kell venni az ellátást igénybe vevők életkorát és fejlettségi szintjét.

A fogyatékos személyek nappali intézménye működési feltételei

Tárgyi feltételek:

- közösségi együttlétre szolgáló helyiség
- pihenőszoba
- személyi tisztálkodásra alkalmas helyiség
- személyes ruházat tisztítására, mosási lehetőség
- az étel melegítésére, tálalására és elfogyasztására szolgáló helyiség
- fejlesztő szoba

Az intézményünk fogyatékos személyeket ellátó nappali intézményei:

- tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthetőek
- biztosított az akadálymentes közlekedés
- bútorzatuk és berendezési, felszerelési tárgyaik az életvitelhez szükséges körülmények megfelelnek a fogyatékkal élők életkori sajátosságainak, egészségi és mozgásállapotának.

4. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A feladat ellátás szakmai tartalma

A nappali ellátást biztosító intézmények az ellátást igénybe vevő részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító, közösségi szolgáltatásokat szervez.

Rendkívüli esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személy részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

A feladatellátás módja

Az igénybevételi eljárást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló a 9/1999. (XI.24.) SZCSM rendelet szerint végezzük, az előírt dokumentációs rendszer alkalmazásával.

A biztosított szolgáltatások köre

- személyi tisztálkodás biztosítása
- személyes ruházat tisztításának lehetősége
- szabadidős programok szervezése
- szórakoztató, kulturális közösségi programok
- aktív, passzív foglalkoztatás
- pihenési lehetőség biztosítása
- egészségügyi alapellátás megszervezése
- életvitelre vonatkozó tanácsadás
- szakosított ellátáshoz való hozzájutás segítése

- hivatalos ügyek intézésének a segítése
- speciális önszerveződő csoportok támogatása.

A szolgáltatások formái:

Az ellátás tartalma szerint:

Fizikai ellátás

Célja:

- Étkezés lehetőségének igénybevétele: ebéd biztosítása, szükség esetén orvos által előírt diétát is tudunk biztosítani.
- Személyi szükségletek kielégítése: A fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt.
- Az ellátás során az ellátást igénybe vevő részére pénzügyi, természetbeni szociális juttatáshoz, hivatalos ügyek intézéséhez, mozgáskorlátozottak esetében pedig a mozgáskorlátozottak igazolványának beszerzéséhez nyújtunk segítséget.
- A közösségi rendezvényekre való eljutást az intézmény Támogató Szolgálatának gépjárműveivel biztosítjuk.

Mentálhigiénés gondozás

Célja:

Fontosnak tartjuk, hogy a szolgáltatást igénybe vevők részére kiegyensúlyozott, nyugodt, családi légkört biztosítson az intézmény, mely tervszerű szervezettséggel, egyéni és csoportos beszélgetésekkel érhető el.

Feladatai:

- Az ellátott személyiségének, szokásainak, az esetleges lelki sérüléseinek megfelelő gondozás.
- Segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban.
- A krízishelyzet kialakulásának megelőzése.
- Az izoláció veszélyének elkerülése érdekében közösségi tevékenységek szervezése

Egészségügyi ellátás

Feladata:

- Egészségügyi alapellátás megszervezése
- Szakellátáshoz való hozzájutás segítése
- Szűrővizsgálatok elvégzése: rendszeres időközönkénti vérnyomásmérés, vércukorszintmérés
- Gyógyászati segédeszközök beszerzésében való segítségnyújtás, használatának betanítása
- Betegség esetén orvos értesítése.
- A szolgáltatást igénybe vevőknek az egészséges életmód felé való irányítása rendszeres tanácsadással, preventív tájékoztató előadások megszervezésével
- Mozgásfejlesztés-rahabilitáció:
 - Mozgásterapeuta által szervezett rendszeres csoporttorna
 - Kézügyesség - finommotorika fejlesztése eszközökkel

Foglalkoztatás

Célja:

A testi, lelki egészség érdekében a gondozott állapotának megfelelő elfoglaltság biztosítása. Gondoskodni kell az ellátott állapotától függően fizikai, és érdeklődésének megfelelő szellemi tevékenységéről is. Az intézményi jogviszonyban álló személy intézményen belüli foglalkoztatását a szakmai program alapján, az egyéni gondozási tervben foglaltak szerint az ellátott meg lévő képességeire építve korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően terápiás célú foglalkoztatás keretében biztosítja.

Ennek keretében:

- Életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése
 - Felügyelet mellett közös sütés, főzés
- Tömegkommunikációs eszközök biztosítása: televízió, rádió
- A szolgáltatást igénybe vevőkkel történő beszélgetés, egyénileg és kiscsoportos formában
- A világ aktuális híreiről szóló újságok felolvasása

- Környezetünk megismerése érdekében:
 - Segítséggel a szabadban való séta
 - Intézmény által szervezett közös kirándulások: pl. Szabadkígyós, Szarvas
 - Intézmény által évente megszervezett Berekfürdön 1 hetes gyógyüdülés-fizioterápiás kezelések igénybevétele
- Szabadidős, kulturális programok szervezése figyelembe véve az egyéni igényeket, lehetőségeket és az adottságokat:
 - szellemi és sportvetélkedők a fogyatékosok formája, mértéke és az egészségi állapot figyelembe vétele mellett
 - intézményi „Ki Mit Tud?” mely évente kerül megrendezésre
- Egyéni fejlesztő programokra épülő gyógypedagógiai foglalkozások:
 - ajándéktárgyak készítése: üvegfestés, gyertyaöntés, kézimunka, rongybaba, állatfigurák készítése az intézménybe érkező gyermekcsoportoknak ajándékozás céljából
 - kártyázás, társasjátékozás, memóriafejlesztő gyakorlatok,
 - zeneterápia
 - filmvetítés-élmények közös feldolgozása, intézményi rendezvények DVD-n, videón történő megtekintése, élmények felelevenítése
 - ünnepekről, jeles napokról közös megemlékezés
 - hagyományörzés, helyi népszokások felelevenítése pl: tájjellegű ételek elkészítése, kiállítás rendezése az ellátottak munkáiból

5. Az ellátás igénybevétele módja

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképtelen a törvényes képviselője terjeszti elő az intézmény kérelem nyomtatványán.

A szociális ellátás iránti kérelemről (fogyatékosok nappali ellátása) az intézmény vezetője dönt.

A fogyatékos személyek nappali ellátásának igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell a fogyatékos fennállását igazoló, a fogyatékosok jellege szerinti szakorvosi leletet vagy a Szociális törvény 65/C. § -ának bekezdése szerint dokumentumokat.

A fogyatékos személyek nappali intézményébe 13/2011 (IV.29.) BMJV Önkormányzat Közgyűlés Rendeletének .9.§ (3) alapján az ellátottakat 1 hónapos próbaidő kikötésével lehet ellátásba venni. A kérelmek érdemi elbírálását követően az intézmény vezetője a kérelmezőt vagy törvényes képviselőjét értesíti az étkezésért fizetendő térítési díj mértékéről. Ha az intézmény vezetője a kérelmet elutasítja, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért.

6. A szolgáltatásért fizetendő térítési díj

A Szociális törvény 114. § (1) bekezdése értelmében a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért térítési díjat kell fizetni.

A helyi önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételeéről, valamint a fizetendő térítési díjakról rendeletet alkot, amelyben megállapítja a térítési díj mértékét és annak megállapítására vonatkozó általános szabályait.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális alapellátás keretében biztosított szolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál a kötelezett havi jövedelme vehető figyelembe.

A Szt116.§ (3) bekezdése értelmében:

Étkeztetés: élelmezési térítési díj nem haladhatja meg az ellátást igénybe vevő rendszeres havi jövedelmének 30%-át.

Nappali ellátást nyújtó intézményi ellátásért a személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátást igénybe vevő rendszeres havi jövedelmének 15 %-át, illetve 30%-át amennyiben nappali ellátás mellett étkeztetést is igénybe vesz.

Az ellátást igénybe vevő az ellátásért a helyi rendelet alapján személyi térítési díjat köteles fizetni. A személyi térítési díj összege az ellátott jövedelmi, vagyoni, szociális helyzetére tekintettel csökkenthető. A kedvezmény mértékét a helyi rendelet állapítja meg. A megállapított személyi térítési díjat a megállapításban rögzítették szerint, kell az intézmény számlájára befizetni.

A személyi térítési díj összege – a fenntartó által – két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg. A térítési díj felülvizsgálata során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik, azzal a feltétellel, hogy az új térítési díj megfizetésére a jogosult nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra.

Ha a jogosult a személyi térítési díj összegét vitatja vagy annak csökkentését, illetve elengedését kéri, akkor e kérésével a szociális törvény 115.§ (3) - (4). pontja szerint, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül, a fenntartóhoz Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás- hoz, fordulhat (5600 Békéscsaba Szent István tér 7) aki dönt a személyi térítési díj összegéről.

A működéshez szükséges személyi feltételek

Az előzetes szükségletfelmérések alapján a fogyatékos személyek nappali ellátását 5 telephelyen működtetjük. Így a fogyatékos személyek nappali ellátása 5 gondozási csoportban valósulhat meg.

Három gondozási csoportban: 1 fő terápiás munkatársra, 1 fő szociális gondozóra van szükség. Súlyosan vagy halmozottan fogyatékos személy ellátása esetén gondozási csoportonként szükséges 1 fő szociális gondozó.

*A fogyatékos személyek nappali intézménye szorosan együttműködik a Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ **Támogató Szolgálatával**, melynek során a szolgálat:*

- A fogyatékkal élő személyeket érintő eseményekről, szolgáltatásokról, juttatásokról információt szolgáltat a rendelkezésre álló és folyamatosan frissített és bővített adatbázisból.
- Amennyiben a szolgálatnak nem áll módjában információt szolgáltatni, úgy az ügyfél részére az illetékes szakemberrel való kapcsolatfelvételben segít.
- Szükség szerint ügyintézés, tanácsadást végez, például: fogyatékosági támogatás intézése, gyógyászati segédeszköz beszerzése.
- *Szállító szolgálat:*
- Az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása érdekében áll a fogyatékkal élők szolgálatában.

IX. Szenvedély betegek nappali intézménye

1. A szolgáltatás célja, feladata

Célja: a szenvedélybetegek társadalmi, közösségi integrációja, illetve reintegrációja, ártalomcsökkentés, prevenció.

Feladata:

- gondozás és a pszichoszociális rehabilitáció a szolgáltatást igénybe vevő részére
- segítségnyújtás az egészségi és pszichés állapot javításában
- a meglévő képességek és készségek megtartásában, illetve fejlesztésében
- a mindennapi életben adódó konfliktusok feloldásában és a problémák megoldásában
- a szociális és mentális gondozásban és, az egészségügyi ellátásban való hozzájutásban
- motiválás a szolgáltatások felé
- megkereső programok
- ártalomcsökkentő programok.

A szolgáltatás olyan hosszú távú, egyéni szükségletekre alapozott gondozást kínál, amely nagymértékben épít a szolgáltatást igénybe vevők aktív és felelős részvételére, valamint a természetes erőforrásokra, őket is oktatta és támogatva.

2. A szolgáltatást igénybe vevők köre

Elsősorban a saját otthonukban élő nem veszélyeztető állapotú szenvedélybetegek, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben, valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget.

A tüneteket mutató, de eddig addiktológiai kezelés alatt nem álló, illetve az addiktív probléma kialakulása szempontjából veszélyeztetett személyek. A szociális intézményben élő, vagy hosszabb kórházi kezelés alatt álló szenvedélybetegek, akik lakóhelyükön stabil háttért és kontrollt igényelnek.

Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás közigazgatási területén élő 16. életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő és egészségügyileg rászorult szenvedélybetegek kérhetik a szolgáltatás biztosítását.

3. Az ellátandó célcsoport jellemzői

A szenvedélybetegek nappali intézményének nem feladata az alkohol-, drog- és egyéb függőségi problémával küzdő személyek egészségügyi gondozása, azonban az intézményben szervezett foglalkozások, és programok révén törekedni kell az életmód-változtatás ösztönzésére, a visszaesés megelőzésére, illetve az intézményben dolgozó szociális munkás révén szükség szerint kapcsolatot kell tartani az ellátott kezelőorvosával, vagy az egészségügyi gondozást végző szakemberrel, továbbá a hozzátartozókkal.

Szenvedélybetegségnek tekinthetjük azokat a magatartásmódokat, amelyek bizonyos kémiai anyagok rendszeres fogyasztását jelentik, és a szertől függőség (dependencia) alakul ki abban az értelemben, hogy a személyiség nem tud lemondani a szerek használatáról. Akkor is fogyasztja azokat, ha testi, pszichés, szociális ártalmait érzékeli, és ha a szer fogyasztását a környezete bünteti. A hozzászokás (habituáció) révén alakul ki oly módon. Hogy a szer iránti igény egyre inkább motivációs erővé válik a szertolerancia miatt.

Az ellátás során a szociális ellátórendszert főként az alkoholbetegek magas száma érinti.

A szenvedélybetegség biológiai, pszichológiai, szociális betegség, ezért a kezelési terápia minden aspektusa szakszerű ellátást igényel. Egyetlen szenvedélybetegségben szenvedő ember esetében sem mondhatunk le a hosszabb távon kialakuló javulásról. Törekedni és készülni kell a betegek reintegrációjára.

4. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A feladat ellátás szakmai tartalma:

- Állapot-és életvitel felmérés
- Problémaelemzés, problémamegoldás: a személyes célok felmérése, meghatározásának segítése, a változtatásra motiváló tényezők feltárása, és problémamegoldó beszélgetések
- Stresszkezelés
- készségfejlesztés: életvitellel kapcsolatos tréningek szervezése, vagy közvetítése, az önellátásra való képesség javítása és fenntartása, pszichoedukáció, tájékoztatás a betegséggel kapcsolatos tudnivalókról, az ahhoz való alkalmazkodás és kezelés teendőiről.
- Pszichoszociális rehabilitáció, tanácsadás: a munkához való hozzájutás segítése, a szabadidő szervezett eltöltésének segítése, szabadidős, önszorgító csoportok, támogató hálózatok szerveződésének segítése, tanácsadás, információnyújtás, az egészségügyi, szociális gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások valamint a foglalkoztatási, oktatási lakhatási lehetőségek igénybeviteléről.
- Ügyintézés
- Speciális stratégiák: gyógyszer-compliance segítése
- A napi tevékenység megszervezése, a szorongás kezelése, a táplálkozási rendellenességek és a rossz étkezési szokások kezelése
- Az agresszió kezelése, az öngyilkosság kockázatának kezelése.

- Egyéni esetkezelés
- Csoportokkal végzett munka (önsegítő, hozzátartozói, kulturális-szabadidős)
- Természetes támogató háló szervezése
- Felvilágosító tevékenység

A szolgáltatásokat az intézményben – az ellátott személyes céljaira és egyéni szükségletekre alapozva, gondozási terv alapján – személyesen biztosítjuk vagy közvetítéssel, szervezéssel, tanácsadással segítjük az azokhoz való hozzájutást. A szolgáltatásnyújtás rendszerességét az ellátottal közösen kialakított gondozási tervben, megállapodásban foglaltak (ütemezés) határozzák meg (tervet, megállapodást nem minden esetben szükséges készíteni.) A terápiás segítő munkatársnak joga, hogy a szakmailag elfogadott pszichoszociális intervenciók módszerei közül – a hatályos jogszabályi keretek között – szabadon választja meg az adott esetben alkalmazandó beavatkozási formát.

5. A szolgáltatás igénybevételének módja, feltételei

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. Az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik. Ha az ellátást igénylő cselekvőképtelen a kérelmet a törvényes képviselője terjeszti elő. A kiskorúság miatt korlátozottan cselekvőképes 16 és 18 év közötti személyek ellátással kapcsolatban tett jognyilatkozatához nem szükséges a törvényes képviselő beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása. Az ellátás igénybevételéről a szolgáltatást nyújtó, illetve az ellátást igénybevevő, valamint az ellátást igénybevevő törvényes képviselője megállapodást köt.

A nappali intézmény, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény 65/F.§ (1) bekezdésének b) pontja szerint lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Az igénybe vehető szolgáltatásokat térítésmentesen biztosítjuk, az étkezés igénybe vételéért térítési díjat kell fizetni.

A szolgáltatás biztosítására, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet általános szabályain felül külön szabályokat kell alkalmazni, a fent nevezett rendelet 84.§ (1)-(3) bekezdéseinek értelmében.

A szenvedélybetegek nappali intézménye az önkéntességre és a speciális segítő programokra épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, kulturális, szabadidős, képzési, átképzési állásközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok szervezését és lebonyolítását, valamint alacsonyküszöbű és ártalomcsökkentő szolgáltatást nyújt.

A szenvedélybetegek nappali intézményében olyan programokat szervezünk, melyek elősegítik az ellátást igénybe vevő rehabilitációját, a társadalomba, korábbi közösségébe való visszailleszkedését, valamint a szenvedélybetegek minél szélesebb körben való elérését. Ennek megfelelően a nappali intézmény programjai nyitottak, az intézményi ellátást igénybe nem vevő személy számára is hozzáférhetőek.

Fontosnak tartjuk a generális és speciális prevenció megvalósítását, ezért szenvedélybetegséggel kapcsolatos felvilágosító előadásokat szervezünk, az egészséges életmódra vonatkozóan tanácsadást biztosítunk, támogatjuk az önszerveződő, önsegítő csoportok működésének megszervezését.

A nappali ellátás során gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására kerül sor.

A cél a gondozási tevékenységek komplexitásának növelése, valamint a mentális és életvezetési jellegű gondozási tevékenységek szerepének hangsúlyosabbá tétele.

A feladatellátás módja:

Az igénybevételi eljárást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet szerint végezzük, az előírt dokumentációs rendszer alkalmazásával.

A biztosított szolgáltatások köre:

- személyi tisztálkodás biztosítása
- személyes ruházat tisztításának lehetősége
- meleg étel biztosítása, tálalásának és elfogyasztásának lehetősége
- szabadidős programok szervezése
- szórakoztató, kulturális közösségi programok
- aktív, passzív foglalkoztatás
- pihenési lehetőség biztosítása
- egészségügyi alapellátás megszervezése
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése
- szakosított ellátáshoz való hozzájutás segítése
- hivatalos ügyek intézésének a segítése
- speciális önszerveződő csoportok támogatása, működésének, és megszervezésének segítése.

Az intézményben folyó szociális munka keretében szükség szerint kapcsolatot tartunk az ellátott kezelőorvosával, vagy az egészségügyi gondozást végző szakemberrel, hozzátartozókkal, a szenvedélybetegek közösségi gondozását végző szolgálattal, személyekkel, egyéb szociális intézményekkel.

Az ellátás tartalma szerint:

Fizikai ellátás

Célja:

- Személyi szükségletek kielégítése.

Egészségügyi ellátás

Feladata:

- Betegség esetén orvos értesítése, gyógyszerkiváltás, orvos utasítása alapján gyógyszeradagolás.
- Az ellátottaknak az egészséges életmód felé való irányítása rendszeres tanácsadással.

Mentális gondozás

Célja:

- A szolgáltatást igénybe vevő személyiségének, szokásainak, az esetleges lelki sérüléseinek megfelelő gondozás.
- Segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban.
- A krízishelyzet kialakulásának megelőzése.
- Az izoláció veszélyének elkerülése.

Szakmai feladatunk az ártalomcsökkentő, szinten tartó gondozást biztosítani. Ennek érdekében szakmai feladatunk a terápiás közösség kialakítása.

A terápiás légkör kialakításához törekedni kell:

- az ellátottak, betegek aktivizálására
- közösségi szellem kialakítására
- toleranciát tanúsítani a páciensek kóros megnyilvánulásai, élesebb formában megfogalmazott kritikai megjegyzéseik iránt
- de nem szabad elhanyagolni a realitással való szembesítést sem.

Nagyon fontos az emberhez méltó fogadtatás, a bizalom kialakítása. Koruk, egészségi állapotuk, érdeklődési körük, problémájuk megismerése után olyan egyéni és kiscsoportos tevékenységeket

és terápiás módszert kell alkalmazni, amely fizikai és mentális állapotuknak a legmegfelelőbb, leköti a figyelmet és eltereli a gondolatot a szerfogyasztásról.

Az állapot felmérést követően motivációs interjú készítése célszerű, melynek során választ kaphatunk az ellátott jelenlegi helyzetével kapcsolatos álláspontjairól, illetve segíti a beilleszkedést. A szenvedélybeteget legtöbbször csak egy bizonyos készség hiánya, vagy fejletlensége akadályozza meg a változásban.

A prevenció, mint eszköz segíti munkánkat. A klasszikus értelemben vett prevencióról itt nem beszélhetünk, a szinten, tartáson kívül két területre összpontosul munkánk.

1. Az egyik a relapsus prevenció, melynek célja, hogy segítse az egyént a kívánt viselkedés, magatartás változásának fenntartásában.

2. ártalomcsökkentés, melynek lényege a moderált szerfogyasztás (pl. szociális ivás), ami kezelhető és nem jelenik meg, mint probléma.

Támogatjuk azokat az ellátottakat, akik alkoholelvonó, más leszoktató, vagy egyéb, gyógyintézeti kezelést kívánnak igénybe venni.

Foglalkoztatás

Célja:

- A testi, lelki egészség érdekében a gondozott állapotának megfelelő elfoglaltság biztosítása. Gondoskodni kell az ellátott állapotától függően fizikai, és érdeklődésének megfelelő szellemi tevékenységéről is.

Ennek keretében:

- Az ellátottakkal való beszélgetés.
- A világ aktuális híreiről szóló újságok felolvasása.
- Segítséggel a szabadban való séta.
- Szabadidős, szórakoztató, kulturális programok szervezése.

A foglalkoztatás során alkalmazandó elvek:

- célszerűség
- önkéntesség
- folyamatosság, rendszeresség
- változatosság
- értékelés, elismerés.

A szolgáltatást nyújtó munkatárs „*Látogatási és esemény napló*”-t vezet az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletének 10.számú mellékletében előírtaknak megfelelően.

A segítségnyújtás mindig személyre szabottan, tervszerűen és a fejleszteni kívánt területre fókuszálva történik.

Alacsonyküszöbű vagy ártalomcsökkentő ellátás: a szerhasználatnak, illetve járulékos ártalmainak csökkentése, a változás elindítása és segítése érdekében végzett speciális szolgáltatás a változást igénylő szenvedélybetegnek, kortársai, hozzátartozói, közvetlen szociális környezete részére.

Az ellátás igénybevételének rendszeressége:

A nappali ellátást nyújtó intézmények nyitvatartási idejét a helyi igényeknek megfelelően kell meghatározni, de az, napi hat óránál kevesebb nem lehet.

A szenvedélybetegek otthona folyamatosan működik, ezért a szolgáltatás biztosítása ehhez igazodik. A nappali ellátás munkanapokon 8.⁰⁰-16.⁰⁰ óráig vehető igénybe, hétvégén és ünnepnapokon is elérhető a szolgáltatás 10-16 óráig.

A szolgáltatást igénybe vevők étkezési rendje:

Az étel telephelyekre történő szállítását a Gyermekélelmezési Intézmény biztosítja. Az ételszállító gépkocsi érkezési idejétől függően, naponta 11.³⁰ - 14.⁰⁰ óra között történik a szolgáltatást igénybe vevők étkeztetése.

6. Az ellátás igénybevételének módja

Az ellátások igénybevétele önkéntes, a kérelmező (és/vagy törvényes képviselője) a Szenvedélybetegek Nappali Intézményének terápiás segítő munkatársnál jelzi a szolgáltatás iránti igényét. Az igénybevételi eljárást, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet szerint végezzük.

A szolgáltatásért fizetendő térítési díj:

- A nappali ellátás igénybevétele térítésmentes, a szolgáltatást igénybevevőnek abban az esetben kell térítési díjat fizetnie, amennyiben az étkezést igénybe veszi.
- Az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg a jogosult jövedelmének 15%-át, illetve 30%-át, amennyiben nappali ellátás mellett étkezést is biztosít az intézmény.
- A megállapított személyi térítési díjat, a megállapodásban rögzítettek szerint kell megfizetni.
- A személyi térítési díj összege – a fenntartó által – két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg. A térítési díj felülvizsgálata során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik, azzal a feltétellel, hogy az új térítési díj megfizetésére a jogosult nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra.
- Ha a jogosult a személyi térítési díj összegét vitatja vagy annak csökkentését, illetve elengedését kéri, akkor e kérésével a szociális törvény 115.§ (3) - (4). pontja szerint, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül, a fenntartóhoz Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás-hoz fordulhat (5600 Békéscsaba Szent István tér 7) aki dönt a személyi térítési díj összegéről.

Tárgyi feltételek:

Szenvedélybetegek nappali ellátásának biztosítására az az intézmény alkalmas, amely rendelkezik:

- közösségi együttlétre,
- a pihenésre,
- a személyi tisztálkodásra,
- a személyes ruházat tisztítására,
- az étel melegítésére, tálalására és elfogyasztására szolgáló helyiségekkel,
- többfunkciós helyiséggel, melyben lehetőség van foglalkoztatás, szabadidős program lebonyolítására.

Az intézményt úgy kell kialakítani, hogy:

- az, tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthető legyen,
- épületeinek építészeti megoldásai tegyék lehetővé az akadálymentes közlekedést,
- bútorzata és berendezési, felszerelési tárgyai az életvitelhez szükséges körülmények feleljenek meg az ellátottak életkori sajátosságainak, egészségi és mozgásállapotának.

X. Az intézmény a hatékony szakmai munka érdekében kapcsolatot tart

- Fenntartóval az intézmény működésének irányítása tekintetében
 - Polgármesteri Hivatalokkal
 - Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal az esetlegesen felmerülő szükségletek megjelenésére, megfelelő szintű szolgáltatás biztosításával
- Békés Megyei Kormányhivatallal
- Békés Megyei Kormányhivatal Népegészségügy Szakigazgatási Szervével, és más szakhatóságokkal, mint működési engedélyeztetési és ellenőrzési hatóságokkal
- Szociálpolitikai Osztállyal
- Módszertani Intézményekkel, az eredményes, és megfelelő szintű szakmai munkavégzés érdekében: szakmai információk, képzések, tapasztalatcserék során.
- Gyermekélelmezési Intézménnyel, az élelmezés biztosítása érdekében
- Civil szervezetekkel, a hatékony szakmai munkavégzés és az ellátottak felől esetlegesen felmerülő szükségletek megjelenésére történő reagálás, megfelelő szolgáltatás biztosításával
- Egészségügyi intézményekkel, az egészségügyi ellátás megszervezésének érdekében

- Egyéb szociális ellátást nyújtó városi és megyei intézményekkel, a hatékony és eredményes szakmai munkavégzésének érdekében, tapasztalatcserék, szakmai továbbképzések, információszerzés céljából
- Egyházakkal, az ellátást igénybevevők részére a hitélet gyakorlásának biztosítása érdekében
- Oktatási intézményekkel, intézményünk több egészségügyi és szociális oktatást végző intézménynek is gyakorlati terephelyszíneként szolgál

XI. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

- Az intézmény szolgáltatásairól a helyi lakosságot széleskörűen tájékoztatjuk. Az információk megjelennek a helyi ingyenes újságban, a város és az intézmény internetes honlapján, szolgáltatásainkról szóló kiadványunkat a kérelmezőknek átadjuk
- Szóbeli információ
- Írásos ismertető szórólapok átadása a szolgáltatás igénybe vételéről, a szolgáltatás tartalmáról érdeklődő személyek részére
- Az egyedül élők, a veszélyeztetettek, tanyán élők személyes felkeresése

XI.1 Tájékoztatási kötelezettség:

96. § (1) Az intézménybe való felvételkor az intézmény tájékoztatást ad a jogosult és hozzátartozója számára

- a) az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről;
- b) az intézmény által vezetett nyilvántartásokról;
- c) a bentlakásos intézményi elhelyezéskor a jogosult és hozzátartozói közötti kapcsolattartás, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről;
- d) panaszjoguk gyakorlásának módjáról;
- e) az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről;
- f) az intézmény házirendjéről;
- g) a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről;
- h) a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

(2)

(3) A jogosult és hozzátartozója az intézménybe való felvételkor köteles

- a) nyilatkozni az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatásban foglalt tudomásulvételéről, tiszteletben tartásáról;
- b) adatokat szolgáltatni az intézményben e törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz;
- c) nyilatkozni arról, hogy a szociális ellátásra való jogosultság feltételeit és a jogosult, továbbá a közeli hozzátartozója természetes személyazonosító adataiban beállott változásokat haladéktalanul közli az intézmény vezetőjével.

XII. Az ellátottak és a szociális szolgáltatást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A szociális szolgáltatást végzők kötelezettsége az ellátottak jogainak biztosítása és tiszteletben tartása, érdekeinek védelme, a szociális munka Etikai Kódexe, előírásai szerint.

Az ellátottak jogai:

ÁLTALÁNOS JOGOK:

- Az ellátottnak joga van szociális helyzete, egészségi állapota, speciális helyzete és egyéni szükségletei alapján az egyéni szolgáltatás vagy a teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás vagy szolgáltatás igénybevételére

- A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani, az ellátottat semmiféle hátrányos megkülönböztetés nem érheti az ellátás során
- Tájékoztatáshoz való jog: intézmény működése, gazdálkodása
- Az ellátást igénybe vevőnek joga van az őt megillető alkotmányos jogok tiszteletben tartására, különös figyelemmel az élethez, emberi méltósághoz, a testi épséghez, a testi-lelki egészséghez való jogra, valamint megilleti személyes adatainak védelme, a magánéletével kapcsolatos titokvédelem
- Jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve törvényi felhatalmazás alapján készült kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.
- Joga van az intézményen belüli szabad mozgásra, a személyes tulajdonát képező tárgyak használatára
- Joga van a panaszjog gyakorlásához

SPECIÁLIS JOGOK:

Az ellátást igénybe vevőnek joga van

- az akadálymentes környezet biztosítására,
- képességek, készségek fejlesztésére, illetve az állapotfenntartás vagy állapotjavítás lehetőségének megteremtésére,
- az információkhoz, az ellátottat érintő legfontosabb adatokhoz való hozzáférés biztosítására,
- az önrendelkezés elvére, a fogyatékos személy életvitelével kapcsolatos döntéseinek tiszteletben tartására,
- társadalmi integrációjukhoz való jogra, más személyekkel történő kapcsolat létesítésére, kapcsolattartásra.

A szolgáltatásban részesülő részére jogai gyakorlásához az **ellátott jogi képviselő** nyújt segítséget.

Az ellátott jogi képviselővel intézményünk munkakapcsolatban van. Az ellátottak tájékoztatást kapnak elérhetőségéről. Az intézményben biztosítjuk a panaszjog gyakorlásának lehetőségét. Minden telephelyen „**észrevételi láda**” került elhelyezésre, nemcsak szóban, hanem írásban is, akár névtelenül jelezhetik problémáikat és elismerő észrevételeiket az ellátottak.

A panaszjog gyakorlásának módja:

A szociális alapszolgáltatást, és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő részére jogai gyakorlásához az **ellátottjogi képviselő** nyújt segítséget, elérhetősége: hohn.ildiko@obdk.hu telefonon: 06/20 489-95-81, levélben: 5700 Gyula Pf: 292.

A szolgáltatást igénybe vevők és hozzátartozóik, valamint a dolgozók az ellátással kapcsolatban panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél.

A szociális szolgáltatást végzők jogai:

A munkaviszonyban álló személynek biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapják,
- tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogukat,
- munkájukat elismerjék,
- valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.
- az Egyesített Szociális Központ alábbi munkaköreit betöltő személyek közfeladatot ellátó személyeknek minősülnek: házi segítségnyújtást, támogató szolgáltatást, szenvedélybetegek ellátását végző szociális gondozó, előgondozást végző munkatárs, tanyagondnok.

A szociális szolgáltatást végzők kötelezettsége az ellátottak jogainak biztosítása és tiszteletben tartása, érdekeinek védelme, a szociális munka Etikai Kódexe, előírásai szerint.

XIII. Gondozási dokumentáció

A házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, nappali ellátás, demens nappali, fogyatékos nappali és szenvedélybetegek részére nyújtott szolgáltatások során egyéni gondozási tervet készítünk.

A nappali ellátások biztosítása során „Látogatási és esemény napló”- t kell vezetni a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló többször módosított 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletének 10. számú mellékletében előírtaknak megfelelően.

A segítségnyújtás mindig személyre szabottan, tervszerűen és a fejleszteni kívánt területre fókuszálva történik. A nappali ellátásban részesülő személyre vonatkozóan egyéni gondozási tervet akkor készítünk, ha a szabadidős tevékenységen kívül egyéb gondozási segítségnyújtásra szorul az ellátott.

Ha az ellátott kizárólag tanácsadásban és klubfoglalkozásban részesül, abban az esetben nem szükséges gondozási tervet készíteni.

A gondozási terv elkészítéséről a gondozást végző személy, az abban meghatározott feladatok teljesítésének biztosításáról a szolgáltatás szakmai vezetője gondoskodik. A gondozási tervet, annak módosítását, az ellátást igénybe vevő személlyel, illetve törvényes képviselőjével közösen kell elkészíteni.

Az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakember folyamatosan figyelemmel kíséri az egyéni gondozási tervben meghatározottak érvényesülését.

A gondozási tervet készítő személy évente – jelentős állapotromlás esetén annak bekövetkeztekor – átfogóan értékeli az elért eredményeket, és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási tervet, vagy az állapotának megfelelő szolgáltatás igénybevételét javasolja.

Az egyéni gondozási terv tartalmazza:

- az ellátott személy fizikai, mentális állapotának helyzetét,
- az állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges, illetve javasolt feladatokat, azok időbeli ütemezését,
- az ellátott részére történő segítségnyújtás egyéb elemeit.

Az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakember folyamatosan figyelemmel kíséri az egyéni gondozási tervben meghatározottak érvényesülését.

A gondozási tervet készítő személyek évente – jelentős állapotromlás esetén annak bekövetkeztekor – átfogóan értékelik az elért eredményeket, és ennek figyelembevételével módosítják az egyéni gondozási tervet, vagy az állapotának megfelelő szolgáltatás igénybevételét javasolják.

XIV. Az intézményi jogviszony megszűnése

- Az intézmény jogutód nélküli megszűnésével
- A jogosult halálával
- A határozott idejű megállapodásban megjelölt időtartam lejártával
- Az ellátott állapotában olyan mértékű változás következik be, mely az intézmény által nyújtott lehetőségeket meghaladja
- A próbaidő alatt láthatóvá válik, hogy az ellátottnak más ellátási formára van szüksége
- A szolgáltatást igénybe vevő és/vagy törvényes képviselője írásbeli nyilatkozata alapján saját kérésére
- A házirend súlyos megsértése esetén
- A mennyiben a szolgáltatást igénybe vevő előzetes írásbeli bejelentés nélkül 15 napot meghaladó ideig a szolgáltatást nem veszi igénybe
- Ha az ellátás jogosultsági feltételei nem állnak fenn

XV. Térítési díj fizetés szabályai

Minden szolgáltatásra vonatkozik

102. § (1) Az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a térítési díj-fizetési kötelezettségnek nem tesz eleget, ha

a) hat hónapon át folyamatosan térítési díj-tartozás áll fenn, és az a hatodik hónap utolsó napján a kéthavi személyi térítési díj összegét meghaladja, és

b) vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését.

(2) Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy vagyoni, jövedelmi viszonyai olyan mértékben megváltoztak, hogy a személyi térítési díj megfizetésére vonatkozó kötelezettségnek nem tud eleget tenni, köteles az intézményvezetőnél rendkívüli jövedelemvizsgálat lefolytatását kezdeményezni. Az intézményvezető a jövedelemvizsgálatot - ideértve a 68/B. § és a 117/B. § szerinti esetet is - a 119/C. § szabályai szerint lefolytatja, és a személyi térítési díjat a jövedelemvizsgálat eredményének megfelelően állapítja meg.

(3) Ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy nem kéri a (2) bekezdés szerinti jövedelemvizsgálat lefolytatását, az (1) bekezdés *b)* pontja alkalmazásában úgy kell tekinteni, hogy vagyoni, jövedelmi viszonyai lehetővé teszik a térítési díj megfizetését.

(4) Ha három hónapon át térítési díj-tartozás áll fenn, az ellátottat, a törvényes képviselőt vagy a térítési díjat megfizető személyt írásban tájékoztatni kell a felmondás lehetőségéről, annak kezdő időpontjáról, valamint a (3) bekezdésben foglaltakról.

(5) A 101. § (2) bekezdés *c)* pontja és ez a § nem alkalmazható, ha a 119. § (2) bekezdése szerint jelzálogjog-bejegyzés történt a kötelezett ingatlanvagyonán.

- A jövedelem vizsgálat (Szt. 119/C. §) során az intézményvezető megvizsgálja az intézményi ellátás nyújtásának megkezdését megelőzően az ellátást igénylő: havi jövedelmét szociális alapszolgáltatás és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén, havi jövedelmét és jelentős pénzvagyont rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon esetén, havi jövedelmét, jelentős pénzvagyont és jelentős ingatlanvagyont ápolást, gondozást nyújtó intézmény és ápoló-gondozó célú lakóotthon esetén. Illetve a térítési díj felülvizsgálatakor megvizsgálja az ellátott havi jövedelmét szociális alapszolgáltatás és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén, havi jövedelmét és pénzvagyont tartós bentlakásos intézmény esetén, havi jövedelmét és ingatlanvagyont a 117. § (5) bekezdése szerinti esetben.
- A térítési díj felülvizsgálata során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik, azzal a feltétellel, hogy az új térítési díj megfizetésére a jogosult nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra, kivéve a jogszabályban rögzített esetben. (Szt. 115.§ (7) bekezdése alapján a felülvizsgálat során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik. Az új térítési díj megfizetésére a kötelezett nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra, kivéve, ha az ellátott a felülvizsgálatot megelőzően - jövedelem és vagyon hiányában - térítésmentesen vette igénybe az ellátást, és részére visszamenőlegesen rendszeres pénzellátás került megállapításra. Ez utóbbi esetben a személyi térítési díj megfizetésének kezdő időpontja a rendszeres pénzellátásra való jogosultság kezdő napja.)
- Az intézményvezető személyi térítési díjról szóló értesítésének kézhezvételétől számított 8 napon belül az ellátott, törvényes képviselője, vagy a térítési díj megfizetésére kötelezett személy a fenntartóhoz fordulhat, ha a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri. A fenntartó határozattal dönt a kérelemről, mely ellen a kérelmező a bírósághoz fordulhat.

Békéscsaba, 2015. november 20.

Bátori Zsuzsanna
intézményvezető